

# hêviya gel

1 06  
1 w  
1986

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

## FAŞİST' DARBENİN 6 YILI

Hatırlanacağı üzere, 12 Eylül 1980 günü bir darbeye iktidarı gasbeden militarist Türk generalleri, parlamento dağıtarak askeri faşist bir diktatörlük kurdular. Peşpeşe yayınladıkları emirnamelerle tüm yerlerde (yetkileri genişletilmiş) sıkıyönetim ilan edildi. Her türlü demokratik hak ve özgürlükler yok edildi, grevler yasaklandı. DİSK, TÖB-DEK ve diğer demokratik kitle örgütleri kapatıldı, yöneticileri tutuklandı, sosyalist, devrimci ve yurtsever yayın organları yasaklandı, burjuva basımına sansür kondu. Bir avuç tekelci ve generalin dışında tüm kitlelere politika yasaklandı. Yüzbinlerce devrimci yurtsever kişi göz altına alındı, tutuklandı, işkenceden geçirildi. Türkiye ve Kürdistan'ın her tarafında faşist toplama kampları kuruldu. Askeri mahkemeler, tehdit ve şantaj dolu düzmece iddianameler hazırlandı, ağır cezalar yağdırmaya başladı. Sistemli bir şekilde sürdürülen işkencelerde ve idam sehpalarında yüzlerce devrimci şehit edildi.

Ama, faşizmin tüm iğrenç baskı ve işkenceleri amacına ulaşamadı. Askeri toplama kampları insanlık onurunu yükseklerde tutan, faşizme boyun eğmeyen devrimcilerin direnişlerine sahne oldu. Diyarbakır ve daha birçok zindanlarda Kürdistan halkının ulusal devrimci davasını yücelten, hayatlarını faşizme karşı dışarıya bir kavgayla feda eden yiğit yurtseverler ulusal kurtuluş savaşımızın birer simgesi oldular.

'Demokrasiyi kurtarmak' iddiasıyla geldiklerini ileri süren faşist generaller bir süre sonra siyasi partileri de kapatıldılar ve yöneticilerine on

yıl süreyle politika yapma yasağını getirdiler. Ancak bundan sonra burjuva partilerinin şeflerinde bazı homurdanmalar başladı. Ozamana kadar bazı sol hareketler de rejime faşist demiyerek generallerin verdikleri söze kandılar. Ama cunta kimseyi af etmedi ve kendisine karşı olan tüm muhalefeti saf dışı ederek devleti baştan aşağıya yeniden örgütlemeye ve biçimlendirmeye koyuldu. TRT, yargı ve üniversite özerkliği kaldırıldı. Devlet Denetleme Kurulu, Millî Güvenlik Kurulu, Kösey, Cumhurbaşkanlığı ve Genel Kurmay parlamentonun üstünde birer diktatörlük aracı haline getirildi. DGM, Olağanüstü Hal Yasaları ve daha birçok önlemlerle devlet aygıtı daha otoriter ve baskıcı duruma getirildi. Bundan sonra da gerici 1982 'anayasa'sı halklarımıza dayatılarak cuntanın başı Evren Cumhurbaşkanı ilan edildi ve diğer diktatörlük araçları yasayla kurumlaştırıldı.

### BAZI EKONOMİK SONUÇLAR

Faşizmin sivri ucu işçi sınıfı ve Kürdistan'a yoneldi. Bu amaçla cuntanın ilk işi, işçi ücretlerini dondurmak, kazanılmış tüm hakları geri almak ve ekonomi ile ilgili kararları tekelci burjuvazinin örgütlerine bırakmak ve Kürdistan halkının üzerine yürümek oldu. Bu nedenle cuntadan en fazla zarar gören işçi sınıfı ve Kürdistan halkıdır.

Enflasyon süreklilik kazandı. Artan fiyat artışlarına karşılık işçi ve emekçi ücretleri düşmeye devam etti. Son 6 yılda işçi ücretlerinde gerçek düşme %50'yi aşarak

1975 yılı düzeyinin altına düştü. Buna karşın tekelciler kârlarını aynı yıllarda, onlarca kat arttırarak en iyi dönemini yaşadılar.

Büyük tekellerin sözcüleri enflasyonun gerçek nedeni olarak işçi ücretlerindeki artış ve dünyada artan petrol fiyatlarını göstermeye çalıştılar. Buna dayanarak işçi ücretlerini dondurdular, dünyada petrol fiyatları düştü ama, enflasyon yine de artmaya devam ediyor. Bu da gösteriyor ki, ekonomik bunalım, tekelcilerin aşırı kâr hırsından ve sermayeyi yoğunlaştırmak istemesinden kaynaklanıyor.

Faşist cunta, işçiler ve emekçiler üzerinde bu kadar baskı, katı iş kuralları, yoğun sümürü ve kitleleri sefaletle itmesine rağmen ekonomik bunalımı atlattı. Hayat pahalılığı, açlık ve yoksulluk kol geziyor. Son 6 yılda toplam işsiz sayısı 3 milyon artarak 4,5 milyonu buldu. Bu rakam toplam işgücünün %21 gibi bir oranını oluşturuyor. Türk parasının değeri dış paralara karşı her gün düşmeye devam ediyor. Ve nerede duracağı belli değil. Türkiye'nin dış borcu 30 mil-

yar dolara yaklaşıyor ve yılda 3,5-4 milyar dolar dış borç ödeme yükümlülüğü altına giriyor. Yatırımlar azaldı, orta sınıflar iflase sürüklendi.

Bundan sonra da hangi burjuva hükümeti gelirse gelsin, uygulayacakları ekonomik politikalar bunalımı atlatamaz. Çünkü Türkiye'nin ekonomik bunalımının temel kaynağı yapısalıdır. Dünya kapitalist ekonomisiyle bütünleşme sürecine giren geri ve bağımlı bir sanayiye sahip Türkiye, IMF'nin egemenliğine girerek sürekli bir dış borçlanma yoluna girdi. Bu yoldan geriye dönüş ve ekonomik düzleşme çıkması kapitalist düzende mümkün değildir. Emperyalistleşme çabalarının önünde engeller var. Dış pazar bulamıyor. Bu nedenle tüm gücüyle sömürgeci olan Kürdistan'a ve işgal altında tuttuğu K. Kıbrıs'a yükleniyor.

Sömürgeci-tekelci ilişkiler ülkemizin zenginlik kaynaklarını soyuyor, üretici güçlerin gelişmesini engelliyor. Kürdistan ekonomisi yıkıma uğratarak sömürgeci-tekelci burjuvazinin ihtiyaçlarına göre biçimlendiriliyor. Son yıllarda

Devamı sayfa 11" de

TSK MK'nin, organ ve üyelerine iletmiş olduğu genelgenin bazı bölümlerini, taşıdığı tarihi önemden ötürü okurlarımıza sunmayı gerekli gördük.

Hêviya Gel Redaksiyonu

### TÜM ORGAN VE ÜYELERE

Bilindiği gibi KİP-GBK ve TKSP- Roja Welat, yayınladıkları 'Birlik Deklerasyonu' ile Teverga Sosyalist a Kurdistane çatısı altında birleşmeye karar verdiklerini açıklamışlardı. Buna bağlı olarak yürütülen örgütsel birleşme çalışmaları da sonuçlandı. Ve TSK Merkez Komitemiz, tarihi öneme sahip ilk toplantısını yaptı. Ülke, bölge ve dünyadaki durumu değerlendiren Komitemiz, düşmana karşı savaşın geliştirilmesi ekseninde ideolojik-politik birliğe pekiştirilmesi ve örgütsel insanın sağlanması için gerekli kararlar aldı. Önüne somut hedefler koydu.

Devamı s. 5'te

*İşçiler, emekçiler yoldaşlar!*  
Hêviya Gel'in ilk sayısı eli-  
nize geçiyor. Hêviya Gel'in  
türkçesi halkın umudu de-  
mektir. Ancak O'nun anlam  
ve önemini, devrimci süreçte-  
ki yerini, halkımızın bağımsız-  
lık ve özgürlük savaşımındaki  
işlevini, bununla tanınamaya  
çalışmak doğru değildir. Çün-  
kü O, esas anlamını, çıkışını  
belirleyen nedenlerde, seslen-  
direceği politik perspektifler-  
de, izleyeceği yayın politika-  
sında ve bu öğelerin diyalektik  
bir bütünlük halinde ya-  
şamla bağlantılarının kurulma-  
sında bulacaktır. Ki O'nun,  
gerçek anlamda halkımızın u-  
mudu oluşunu karakterize e-  
decek öğeler de bunlardır.  
Bu bakımdan çıkarken, bu  
ansızları ana hatlarıyla ana-  
lıca ve özlu bir biçimde inde-  
leyecek Hêviya Gel'in doldur-  
makta olduğu boşluğu, açtığı  
yeni çığır ve üstlendiği tarihi  
sorumluluğu yerli yerine ot-  
urtmak gerekir.

Herşeyden önce Hêviya Gel  
geçmişin derinliklerine, buna-  
lan sürecinin nedenlerine yö-  
nelen köklü eleştirel yaklaşımları  
yarattığı devrimci birli-  
kimlerin bir ürünüdür. Bu nesnel  
gerçeklik, aynı zamanda O'nun  
çıkışını hazırlayan temel  
bir faktördür. Ancak Hê-  
viya Gel, bunun yanı sıra söz-  
konusu eleştirel yaklaşımların  
yapılarında geliştirdikleri çö-  
zümlemelerin de bir ifadesi-  
dir. Çünkü O, yıllardır 'birlik'  
adına işçi sınıfımızın, halkımız  
suf ve temiz duygularını sömüren  
halk tüccarlarına karşı, somut ve  
tavizsiz bir adımla seslendiriyor.  
Kitlelerin özlem ve istemlerine  
bugün için alternatif düzeyde olmasa  
bile güçlü bir yanıt veriyor.  
Devrimci ve yurtsever hareketi  
tehdit eden çürümeye, kokuşma  
ve satrutmalarına mat, bunalımdan  
çıkış yolu gösteriyor. Özverinin  
cisimleştirdiği onurlu ve örnek bir  
davranış simgeliyor. Dolayısıyla  
Hêviya Gel, devrimci sürecin  
ilerleyişini hızlandırıyor, onu  
geriye çekmek isteyenlerin  
hayal dünyalarını yıkıyor ve  
kimilerinin paslı silahlarını el-  
lerinden alıyor. Daha da önemlisi  
O, Kürdistan devrimci ve yurtsever  
hareketinde yeni bir dönemin kapılarını  
aralıyor.

*Diger yandan Hêviya Gel'*

## ÇIKARKEN

in çıkışı, sömürgeci faşist  
diktatörlükle Kürdistan halkı,  
Türkiye işçi sınıfı ve emekçi  
yığınları arasındaki savaşında  
dinamik değişimlerin yer aldığı  
bir döneme rastlıyor. Sapla  
samana yoğun bir biçimde ayrı-  
sıyor. Yığınların artan basıncı  
burjuvaziyi zorluyor. Zorlan-  
nan burjuvazi iktidarını sürdür-  
mek, 'misaki milli' sınıflarını  
korumak için çok yönlü oy-  
nuyor. Sosyalist, devrimci ve  
yurtsever güçleri ise, ciddi sınavlar  
bekliyor. Bu durumda, Hêviya  
Gel'in kapılarını araladığı  
dönemin özgün yapısından  
kaynaklanan güçlükleri, daha  
bir göze batırıyor. O'nun omuz-  
ladığı görevlere bambaşka bir  
anlam kazandırıyor, yükünü  
daha da ağırlaştırıyor. Ayrıca  
buna, O'nun yüklendiği ikili  
görevin (kadrolara ve kitlelere  
yol gösterme ve seslenme  
görevinin) beraberinde getirdiği  
zorluklarda eklemek gerekir.

Ancak Hêviya Gel, bu ve  
buna benzer güçlüklerin yanı sıra  
zorlu bir silaha sahiptir: 'Birlik  
Deklerasyonu'nda ifadesini bulan  
ideolojik-politik çizgi. Kuşkusuz  
'Birlik Deklerasyonu'nda belirlenen  
ideolojik-politik ilkeler, açıl-  
maya, teorik tezler haline getirmeye  
muhtaçtır. Ve bunda Hêviya  
Gel'e önemli bir görev düşüyor.  
Üstlendiği sorumluluğun büyüklüğünü  
kavrayan Hêviya Gel, bu onurlu  
görevin üstesinden gelecektir.  
Kaldığı sözkonusu ilkelerin doğruluğu  
ve duruluğu, O'nun bu işlevi yerine  
getirmesini kolaylaştıracak, O'na güç  
kattacak ve O'nun saygınlığını  
artıracaktır.

Ne ki, ideolojik mücadele ve  
yetkinleşmede önemli bir araç  
işlevi görecek olan Hêviya  
Gel'in görevini, sadece bununla  
sınırlanamak gerekir. Çünkü O,  
herşeyden önce burjuva ideolojisine  
karşı savaşında kesin üstünlüğü  
sağlamak, sömürgeci ideolojisinin  
etkilerini kırmak durumundadır.  
Marksizm-leninizmin evrensel  
planda burjuva ideolojisine karşı  
sağladığı üstünlüğe rağmen bu  
kaçınılmazdır. Çünkü hayatın her  
alanında işçi sınıfı, ulusal ve sosyal  
kurtuluş güçleri ile emperyalizm

ve gerici güçler arasında kı-  
yasıya bir savaş var. Ve her  
ülkenin özgül koşullarına göre  
biçimlenen bu savaş, bilimsel  
dünya görüşünün evrensel  
birikimlerini hovardaca  
harcamakla kazanmak mümkün  
değildir. Çünkü bu savaşın  
kazanmanın temel şartı, marksizm-  
leninizmi ülkenin somut koşullarına  
doğru ve yaratıcı bir şekilde  
uyarlamak elde edilen bulguları,  
ulusal kurtuluş savaşımızın tarihsel  
deneşimleri ve bizatihi yaşamla  
bağlantılı bir biçimde ele almak  
ve bunu sürekli geliştirmektir.  
Ancak böyle bir yaklaşımla,  
sömürgeci ideolojinin etkileri  
kırılabilir, onun kat kat üstün  
olan propaganda olanaklarına  
karşı ideolojik üstünlük sağlanabilir,  
sömürü mekanizmasının çirkin  
yüzü gereği gibi teşhir edilebilir.

İkincisi Hêviya Gel, küçük  
burjuva reformist' sol' teker ve  
ideolojik ekseni 'milyetçilik' olan  
görüşlerle cebelleşmek, bu görüşleri  
etkisizleştirmek görevi ile karşı  
karşıyadır. Hêviya Gel, bu görevin  
yerine getirilmesinde, ideolojik  
mücadelelerin politik dostluk  
zemininde tutulması konusunda  
ısrarlı olacak, ilkel, duygusal ve  
seviyesiz tartışmalara itibar  
etmeyecek; devrimci-yurtsever  
güçler arasında canlı bir diyalog  
ve yaratıcı bir tartışma ortamının  
yaratılması için azami çaba  
harcıyacaktır. Ancak O, ideolojik  
mücadeleyi duygu ve ihtiraslarına,  
dar grupçu çıkarılara alet edip  
süreci bulanıran eğilimlere, ideolojik  
savaşım ile politik dostluğun  
diyalektik bağını kavramıyanlara  
karşı da ilkeli ama acımasız bir  
mücadele sürdürecektir.

Üçüncüsü ve daha da önemlisi  
Hêviya Gel, toplumsal gelişmenin  
hızlı akışına uygun olarak sürekli  
bir biçimde kendisini yenilemek  
yeni ve ileri fikirlerin yaşamla  
bağlantısını kurmak zorundadır.  
Bu, hem ideolojik yetkinleşmenin  
teminatıdır; hem de merkez organı  
olarak O'nun, kadroları silahlandırması,  
onlara yol göstermesi ve kitlelere etkin

bir şekilde seslenebilmesi bakımından  
önemlidir. Hatta O'nun kollektif bir  
propagandist ajitator ve kollektif bir  
örgütleyici olabilmesi de, bir yönüyle  
buna bağlıdır. Ki devrimci bir yayın  
organı açısından sadece bu ilkenin  
yaratıcılıkla hayata geçirilmesi başlı  
başına bir olaydır. Ve bu konuda,  
— kimilerinin yaptığı gibi — çok  
şey yazmak mümkündür. Ancak bizim  
için gerekli olan, bilinen şeyleri  
tekrarlamak değil; bu ilkenin  
özüne uygun yaratıcı, araştırmacı,  
gerçekçi ve örgütleyici bir anlayışı  
esas almak, ideolojik çalışmalarımızı  
hayatın canlı pratiği içinde sor-  
gulamaktır.

Açık ki bu, yayın politikasıyla  
yakından ilintilidir. Ve Hêviya  
Gel'in seslendirdiği politik perspektifler  
bakımından güçlü bir silaha sahip  
olmuş olması ne kadar önemli ise,  
bu silahın sürekli atışa hazır hale  
getirilmesi, yerinde, zamanında  
kullanılması ve ustaca hedefe  
isabet ettirilmesi de bir o kadar  
önemlidir. Bunu belirleyen ise,  
yayın politikamız olacaktır. Bu  
bakımdan Hêviya Gel, yayın hayatında  
keyfi, göstermelik ve politikamıza  
gölge düşürücü art niyetli 'tartış-  
malara' yer vermeyecektir. Ancak O,  
teorik tezlerimizin geliştirilmesinde,  
yaşamın öne çıkardığı pratik sorunların  
çözümlemesinde, kadroların, okuyucuların,  
hatta kitlelerin tartışma, eleştiri ve  
katkılarına da muhtaçtır. Kaldı ki,  
ideolojik alanda yetkinleşmenin sağlanması  
ve giderek üstünlüğün elde edilmesi  
önemli ölçüde, araştırma ruhunu  
geliştirici enerjiler ve yaratıcı çalışmanın,  
açıklık ve gerçekçilik ilkesini esas alan  
canlı bir tartışma ve eleştiri ile  
beslenmesine bağlıdır. İşte yayının  
politikamızın biricik ilkesi de budur.  
Hiçbir kadro, hiçbir sempatan ve  
hatta herhangi bir okuyucudan gelecek  
gerçekçi eleştiri ve tartışma istemi  
gözardı edilmeyecek; tersine olanaklar  
ölçüsünde değerlendirilecek, onlardan  
yararlanılacaktır.

Hêviya Gel'i yaşatmak ve güçlendirmek  
tarihi bir görevdir. O'nun sesini, yığın-  
ların sesi yapmak için ileri!..

*Hêviya Gel Redaksiyonu*

# BI DERKETINÊ RE

Geli karker, xebatkar û hogiran!

Hejmara Hêviya Gel a yekemîn digije destê we. Lê bes divê mirov li ser mana Hêviya Gel raneweste. Mane, grîngî, ci û vatînyên Wê yên ku di pêvajoya şoreşgerî û di tekoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistanê de, bes bi navê kovarê ve girêdan ne rast e. Ji ber ku di bîngehê xwe de. Ew, mana xwe ji sedemên derketina xwe, ji dengdana perspektivên politîka xwe, ji şopa politîka xwe ya weşanî û bi van taybetiyên xwe yên diyalektîkîyên tevî ve dê mana xwe ji jiyane bigre. Ew hêviya gelê me çarekerize dîke; ji wan taybetî û hebûnên wê tê. Ji lew re di dema destpêkê de, pêwîst e, ku em bi kurtî van taybetiyên Wê yên bîngehin vekin û diyar bikin. Valahiyên ku Hêviya Gel, wan tije bike, rêça Wê ya nû, ew vatîni û barê diroki yê ku girtiye ser milê xwe baş bîdin diyarkirin û bixikirin.

Hêviya Gel, berî her tiştî, bi kûrahi û firehi li dema borî (dahatû) dinêre û dihêjîne. Li ser sedemên pêvajoya krîzê, encama hilberîna rexneyên bîngehi ya şoreşgerî radweste. Ew rastiya berçav a ha sedema derketina Wê ya bîngehi ye. Disa Hêviya Gel, encama pişaftina ditînen bi rexne ye. Ji lew re bi salan in, ku li ser navê 'yekitiyê' bazirganiyê dikin. Bi vê bazirganiya yekitiyê, hêvi û bawerîya çîna karker û gelê me dişkinin. Hêviya Gel, di vî wari de, dengê gafên hêja, diroki û berçav e. Herçiqas iro ev gaf ji daxwaz û xwestinên gel re alternatîv nebe jî, disa bersiv û hêviyekê gelek mezin e. Ev bi awa û tewreki rikoki, li dij pûçbûn, rîzandî û sewsbûna tevgerên şoreşger û welatparêz e. Ev pêngava ha rîya ji rîzgarbûna krîzê şandide. Ev yek sembola fedakarîyê ye. Şeref e. Û herweha Hêviya Gel, pêvajoya şoreşgerî bi tez û bez pêş dixê. Yên ku dixwazin pêvajoyê rawes-

tinin, paşve bixşînin, xeyal û daxwazên wan xira dîke. Çekên wan yên bi zîngar, ji destên wan distîne. Ya herî grîng, ew di nav tevgera welatparêz û şoreşger a Kurdistanê de derî û dergehêkî nû vedike.

Ji aliyê din ve Hêviya Gel, rastê dema ku di nav dîktatoriya faşîst - kolonyalist û gelê Kurdistanê, çîna karker a Tirkîyê û xebatkarên Tirkîyê de tekoşîneke jindar, guhartînen nû çêdibin de derket. Di vê demê de ka û ceh baş ji hev cûda dibin. Acîzbûna gel, burjuvazî dêşîne. Nerhet dîke. Burjuvaziyê nerehet, ji bo domandina karîna xwe û parastina "Mîsakê Milli. (sinorên Tirkîyê yên resmî) dest bi metodên fêlbaziyê dîke. Li pêş hêzên sosyalîst, şoreşger û welatparêz imtihanên cidî hene. Bi taybetî di vê dema ku Hêviya gel, derî û dergehên dema vedike de çetîni û zehmetiya gelê û serêşanî ji baş tînin ditînin. Grîngî û mezîniya vatîni (wezîfe) û barê Wê ji hin baş diyar dibê û giran dibê. Ji bil vê yekê, ew vatînyên dubare (vatînyên rênasiya kadroyan) bi xwe re çetîni û zahmetiyantînin.

Lê bi van û bi hînek zahmetî û çetînyên din ve Hêviya Gel, xwedî çêkeke gelek hêja ye. Ew xêza îdeolojîk-polîtîka ku di 'Daxuyaniya Yekitiyê' de hatibû diyarkirin... Bêşik ew prensîbên îdeolojîk-polîtîk yên ku di 'Daxuyaniya Yekitiyê' de hatî diyarkirin, Pêwîst e, ku bînen vekirin û divê bînin hipotezên teorîk. Di vî wari de jî, ji Hêviya Gel re, vatînyeke grîng dîke. Hêviya Gel, baş bi vatînyên xwe yên mezin dizane û dê vatînyên xwe bi serfirazî pêk bîne. Van prensîbên şoreşger, hêja û zêlal, kar û barên Wê hêsa dîke. Wê bi hêz dîke û hêjabûna Wê hin jî bêtir dîke.

Lê belê, mirov nikare bi tekoşîna îdeolojîk vatînyên Hêviya Gel, bi sinor bike. Ji ber ku ew, berî her tiştî, di tekoşîna li dij îdeolojiya bur-

juvazî de serfiraz be û tesira îdeolojiya kolonyalistan bişkinê; ji lew re di çad û çarçova gelemperî de marksîzm-lenînîzm li dij îdeolojiya burjuvazî her dem serfiraz e. Di her alî û çada jiyane de, di navbera çîna karker, hêzên netewî û rîzgari yên civakî û yên împeryalist û paşverû de şereki bê hempa heye. Li gor mercên her welatî, taybetiyên vî şerî hene. Mirov nikare ew encama ditîna gelemperîya zanîstî bi ciwamêrî (!) bi kar bîne. Ji ber ku mercên serketin serfirazîya şerê, bi awakî hostatî, li gor mercên welatê pêk anîna marksîzm-lenînîzmê ye. Tecrûbên ku hatîne ditînin, hêçandînen diroki yên şerên me yê rîzgariyê yê netewî, bi jiyane re hunandin û divê wan pêşve bibe û nû bike. Herweha dê mirov karibe, tesira îdeolojiya kolonyalistan bişkinê. Mirov kare, li dij propaganda îdeolojiya burjuvazîya pîr alî û xwînmêj, ji aliyê îdeolojîk ve bi serkeve. Ruyê sazûmana kedxwar û xwînmêj derxe holê.

Hêviya gel, bi îdeolojiya burjuvaziyê biçûkê reformîst, 'çepên' sektê re ku gêrûya îdeolojiya wan milyetçî ye tekoşîna dîde; vatînyê Wê ye, ku van ditînan bê tesîr bike. Hêviya Gel, ji bo pêk anîna vatînyên xwe, bi rikokî tekoşîna îdeolojîk li ser bîngehê dostaniya polîtîk pêk tîne. Îtibara xwe bi raberîzînen (munaqeşên) tewş û vala bê prensîp û hîsî nayîne. Di nav hêzên welatparêz û şoreşger de diyalogek jindar ji bo çada raberîzînen pêşketî xebat dîke. Lê ew, li dij kes û rêxistinên ku tekoşîna îdeolojîk li gor ihtîras û grûbiya xwe ya teng û sektê didominînin radweste. Yên ku di tekoşîna îdeolojîk û dostaniya polîtîkde nagihin, li dij wan jî tekoşîneke bê hempa dîde.

Ya sêyemîn û ya herî grîng Hêviya Gel, li gor pêşveçûna civakî divê xwe tm nû bike, birûbaweriyên nû û pêşketî bi jiyane ve bîhune. Ev

yek hem ji bo teminata pêşveçûn û çelewkirina îdeolojîk e û hem jî, ji bo organa navendiya ku kesên kadro û pêşketî bi çek dîke, rê bi wan şandide û xwe bi awakî aktiv digihîşîne gîrsî û kesan; ji ber vê yekê grîng e. Ji lew re propagandîst, kollektîv, ajîtor û rêxîstgereke kollektîv e. Ev yek ji bo organa weşanîya şoreşger, domandîna prensîbên jindar e. Bi serê xwe bûyerek e. Di vê babetê de -- wek hînek kesan -- mirov kare gelek tişt binivise. Lê ji bo me, nûçarkirina tîştan pêwîst nîn e. Li gor vê prensîba ha, li ser bîngehê sazker, lêgerker, xebatên îdeolojîk di pratîkê de bi kar bîne.

Ev jî diyar e, ku têkiliya vê yekê bi polîtîka weşanî ve gurêdayî ye. Herçiqas Hêviya Gel, ji aliyê perspektîvên polîtîkî ve xwediyê çêkeke be jî, hezîrkirina çek û teqandîne, di dema xwe de bîkarîna wê û bi westatî li lîxîstina hedefê jî hewças grîng e. Polîtîka me ya weşanî dê vê yekê baş bide diyarkirin. Ji ber vê yekê jî, dê Hêviya Gel, di jiyana xwe ya weşanî de, ci nede raberîzînen vala û zîkreş. Ew dê ci bide pişaftin û raberîzînen kesên pêşketî, xwendevanên xwe. Û dê disa ci bide pêşketîna ditînen me yên pêşketî û di jiyane de pîrs û pîrgîrkên ku derdikevin pêş me û li çareserkirina wan bigere. Ihtîyaciya Wê bi rexne û raberîzînen kesên pêşketî û xwendevanan heye. Ji bo pêşketin, lîkolin û rêvekirinê ihtîyaciya wê bi rexnan heye. Prensîbên polîtîka me ya weşanî ev e. Raberîzînen her çadro, her xwendevan û yên herkesî dê ji ber çavan neye dîrxîstî, tersên wê dê li gor îmkanan bînen hêjandin û fêde ji wan hêt stendin. Jiyanî û hêzîrkirina Hêviya Gel, pêngaveke diroki ye. De rabîrîn . em Wê bigihînin her derî û herkesî!

Serkariya Hêviya Gel

# TARİHİ BİR ADIM VE GÖREVLERİMİZ

Her yeni oluşum kedisini doğuran dönemin ihtiyaçlarının bir ürünü olarak ortaya çıkar. Ve var olan ihtiyaçlara cevap vermek, sorunlara çözüm bulmak ile yükümlüdür. Bunu gerçekleştirdiği ölçüde varlığı daha bir anlamlı olur.

Ölkemiz Kürdistan'da, her türlü olumsuz koşullarla boğuşa boğuşa sağlanan böylesine bir birlik, zorunlu olarak bizi, işçi sınıfı bilimi ile donanmış politik-örgütsel birliğin önemi üzerinde durmaya götürüyor.

Bilindiği gibi, 12 Eylül'den sonra Kürdistan'lı devrimci-yurtsever hareketlerin gündemleştirdikleri - amaç ne olursa olsun - tartışma konularından biri de siyasal birlik konusu oldu. Bu sorunun derinlenmesine tartışılmasında yarar vardı ve halen de vardır. Konuya bu yönü ile yaklaşıldığında belli bir olumluluk var. Ne var ki, bu tartışmalara istenilen düzeyde hareketler katılmadı ve katılan güçlerin bir kesiminin birlik konusundaki yaklaşımlarında samimiyet ve gerçekçilik yoktu.

Kimileri ve özellikle sağ oportünist kesim, bir yandan 'böyle bir sorun yok, böyle boşluk yok' diyerek yürütülen çalışmalara çomak sokmak isterlerken, diğer yandan da sıkıştıklarında, konuya kenarından-köşesinden - çarpıtarak - değinmek zorunda kaldılar. Böylelikle içine girdikleri olumsuz tavırlarından dolayı da birlik süreci önünde engel oldular ve oluyorlar.

Diğer bazı kesimler ise, bu konuda istekli olmalarına rağmen, nasıl bir birlik sorununa çözüm getirmeden, kendileri bu konuda net olmadan, önterine gelene birlik önerilerinde bulundular. Var olan gerçekliklerden hareket edeceklerine, gerçekleşmesi mümkün olmayan - en azından bugünkü koşullardan - soyut emeller peşinden kostular. Bu şekilde, enerjilerini ve zamanlarını boşa harcıyarak, ilk yola çıktıkları noktaya geri döndüler ve bu için zorluklarını

bahane ederek birliklerin mümkün olmadığı yargısına vardılar, işin içinden sıyrılmaya baktılar.

Oluşturulmak istenen olgu, bilimsel sosyalist ideoloji ile donanmış bir örgütlenme olduğuna göre, öncelikle birliğe taraf olabilecek güçleri iyi bir analizden geçirmek gerekir. Bu güçlerin geçmişi, değerlendirilmesi ve bu konuda pratikte atıkları somut adımlar, geleceğe bakış açıları ve birlik sorununda gerçekten samimi olup olmamaları gözönünde bulundurulmalıdır. Tüm bunlar bile tek başına yeterli değildir. Birliğe taraf olabilecek güçlerin, Kürdistan devrimine ilişkin temel ideolojik konulardaki görüşlerin çakışması gerekir. Çünkü oluşturulmak istenen ne bir fikir küllübu ve ne de sadece yurtsever bir örgütlenmedir.

Bu ve daha birçok noktaları gözönünde bulundurarak Tevgera Sosyalist a Kürdistan'ın oluşumunu sağlayan KİP-GBK ve TKSP-Roja Welat, birlik sorununu birçok yönüyle aydınlatarak tarihi bir adım attılar.

Bugün TEVGERA SOSYALİST A KURDISTANÉ de somut ifadesini bulan bu tarihi adımı omuz vermek, O'nu geliştirmek, Kürdistan devrimine gönül vermiş her militanın kesin görevidir. Atılan bu tarihi adımın önemi Kürdistan devrimci hareketinde şimdiye dek, böylesi bir birlik geleneğinin hiç olmadığı da gözönüne alındığında, daha da iyi anlaşılıyor. Bu yönüyle işçi sınıfının devrimci ilkelerde birliğini sağlamanın önünde yeni olanaklar doğmuş oluyor.

Bununla birlikte, Kürdistan proletaryasının ideolojik-örgütsel birliğinin sağlanması, var olan sektör yapılanmalar ve somut koşullar gözönüne alındığında, sanıldığı kadar kolay olmayacaktır. Fakat, bu böyledir diye başka yönere mi sapmak gerekir? Kuşkusuz ki hayır. Eğer hedeflenen kutsal dava bağımsız ve demokratik bir Kür-

distan ise, tek çıkar ve emin yol, bu zor ve zor olduğu kadar da onurlu olan bu yüce görevi başarmaktır. Bunu başarmanın yolu da hareketimizin ideolojik-politik hattını güçlendirmek ve birliği pekiştirmekten geçer.

Kuşkusuz bu birliğin sağlanması ve pekişmesinde en büyük görev, birliğin oluşmasına omuz veren biz kadrolara düşmektedir. Aynı ideoloji ile yoğrularak, kendimizi ve bilincimizi bir daha bile-yerek kitlelere yönelmemiz halinde, önümüze çıkabilecek her türlü engeli aşabiliriz. Bu tarihi adımın önemini ve önümüze koyduğumuz görevleri, bulduğumuz her alanda ve koşullarda kitlelere kavratmak ve TEVGERA SOSYALİST A KURDISTANÉ'yi yığınlara mal etmek göreviyle karşı karşıyayız.

Birlik Deklerasyonunda da değinildiği gibi, oluşturulan TSK hareketi, tari bir adım olmakla birlikte, bu, birlik sorunun tümünden haledildiği anlamına gelmiyor. Bir yandan, vuku bulması muhtemel ayrışmalar ve olumlu yönde değişmeler gözönünde tutulurken; diğer yandan da TSK'nın daha da güçlenmesi ve kitlelere mal olması için var gücümüzle, bütün bilgi ve yeteneklerimizle, malımızdan, canımızdan azıcık değil, en üst seviyede fedakarlık yaparak, sağa-sola sapmadan ileri atılmamızdır. Bunu yaparken mümkün olduğu kadar hata yapmaktan kendimizi korumalı, ama, hata yapmamak adına hareketsiz de kalmamalıyız. Şunu iyice kavramalıyız ki, hercanlı organizma gibi örgütler de mücadele ettikleri süreçte bünyelerinde bazı eksiklikleri taşırlar. Zaman zaman hatalara da düşebilirler. Burada önemli olan, hata ve eksiklerimizi zamanında görüp giderebilmek ve mümkün olduğu kadar aynı hatalara birdaha düşmemektir. Hata ve eksiklikleri en asgari düzeye düşürmenin yolu da ideolojik politik hattımızı iyice kavrama ve kolektiviteleri her alanda hayata geçirmemizden geçer.

Ayrıca, Birlik Deklerasyonunda vurgulandığı gibi ağırlık noktamızı ülke zeminindeki çalışmalara vermek, büyük önem taşıyor. Kuşkusuz bu gerçeği tesbit etmek bir başına yeterli değildir. Asıl önemli olan bütün zorluklara rağmen önümüze koyduğumuz görevlere canla başla sarılmaktır, mücadelede imkansız diye bir kavram tanınmamalıdır. Dünya devrim tarihi en zor ve imkansız gibi görünen koşullarda halkların sayısız devrimleri gerçekleştirdikleriyle doludur.

Mücadele sürecinde karşıma sağ ve sol sapmalar ve bunların yarattığı tahribatlardan maddiyata kadar hiçbir sorun çıkacağı unutulmamalıdır. Ama, sağlam bir ideolojik-politik hattın önderliğinde değişen koşullara uygun savaşım biçimleri yaratılarak, zorluklara göğüs gererek sorunlar çözümlenebilir ve mücadele zaferle taçlandırılabilir.

Diğer bir önemli sorun olan ulusal demokratik cephenin ve buna hizmet edebilecek güç ve eylem birlikleri sorunu Kürdistanlı hareketlerin şu an içinde buldukları konum, aralarındaki sorunlar ve bunları 'çözüm' biçimleri gözönüne alındığında hiçte kolay değildir. Kürdistanlı hareketlerin ezici bir çoğunluğunun, hem kendi iç sorunları, hem de örgütler arası sorunların çözümünde demokrat olmadıkları süğütürmez bir gerçektir. Bu gerçek bir daha bilince çıkarılarak, ona uygun bir politika yürütülmeli ve sorunların aşılmasında ilkesizliğe düşmeden diğer hareketlerin iç işlerine karışmadan gerekli esneklik gösterilerek, örnek bir tavır geliştirilmelidir.

Tüm bu sorunların çözümü için tek yol, kitlelere mal olmaktan ve bunun sayesinde öncülüğünü herkesin ister istemez kabullenacağı bir öncü örgüt yaratmaktan geçer. TEVGERA SOSYALİST A KURDISTANÉ'nin hedeflediği böyle bir örgütlenmeyi yaratmak için, canla başla görev başına!..

## GENELGE

Baştarafı sayfa 1'de

**Yoldaşlar!**

Ülkemiz Kürdistan, bir barut fıçısını andırıyor. Açlık, yokluk ve yoksulluk kol geziyor. siyasal vahşet eşliğinde sürdürülen azgın sömürü devam ediyor. Halkımızın yiğit evlatları dün olduğu gibi bugün de işkence çarklarında, köy meydanlarında dağlarda, sokak ve cadde ortalarında kurşunlanıyor. Yoksul köylülerimiz topraklarından koparılıp toplama kamplarına dolduruluyor, toplu kırimlardan geçiriliyor, sürgün ediliyor. Kısaca halkımız boyun eğmeye, teslimiyet ve ihanete zorlanıyor. Fakat kahraman halkımız boyun eğmedi, eğmiyor. Aksine vatanın bağımsızlığı ve özgürlüğü için yürütülen mücadeleye her geçen gün daha bir sahip çıkıyor. Ve dayatılan çok yönlü savaşa rağmen onun, kin ve öfkesi günbe gün artıyor, sömürgeciliğin uzak olmayan bir gelecekte tarihin çöplüğüne gömüleceğine olan inancı daha bir pekişiyor. Akitılan kanlar bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin tohumları olarak toplumun derinliklerine işliyor, kök salıyor. Mücadele sertleşiyor, ulusal kurtuluş savaşımız boyut kazanıyor. Öte yandan Türkiye işçi sınıfı, emekçi yığınlar ve faşizmden zarar gören diğer bazı toplum kesimlerinde de muhalefet canlanıyor.

Boyutlanan huzursuzluk, yoğunlaşan patlayıcı birikim, gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz için yeni olanaklar sunuyor. Bu durum, bir bütün olarak sömürgeci türk burjuvazisini tehdit ediyor. Faşizmin süratle derinleşen açmazları ise, sömürgeci tekelci burjuvazinin işlerini daha bir zorlaştırıyor. Bu bakımdan burjuvazi, bir yandan 'son Türk Devleti' ni 'parçalanmaktan' korumak amacıyla Kürdistan'daki baskı ve katliamlara hız veriyor; diğer yandan güdümlü muhalefetle, halkımız ve sömürgeci güçler arasında oluşan kin ve nefret duvarlarını aşındırmaya çalışıyor. Ayrıca O, Türkiye düzleminde canlanan sosyal muhalefeti saptırmayı, onu temel bağlaşıklarından koparmayı

ve kendi potasında eritmeyi de ihmal etmiyor. Reformist güçler ise, 'anti-faşist mücadele' adına buna çanak tutuyor, burjuvazinin değirmenine su taşımaya devam ediyorlar.

Dayatılan kan, göz yaşı, baskı ve sömürüye karşın devrimci süreç, sömürgeci yönetimin ve faşizmin aleyhine Kürdistan ve Türkiye halklarının lehine geliyor. Bu süreci hızlandırmak, sömürgeci düşmanın saldırılarını karşı saldırılarla yanıtlamaya süratle hazırlanmak ve eli kanlı burjuvazinin 'yeni' manevralarına fırsat vermemek gerekir. Açıktır ki bu, kolay değil, ama olanaklıdır. Çünkü bazı akli evellerin sandığı gibi düşman, 'kağıttan kaplan' değil ve bu gün de hala güçlüdür. Ancak bu, geçici bir durumdur. Onu güçlü kılan, günümüzün öznel koşullarıdır. Oysa ulusal ve sosyal mücadelenin yapısında geliştirdiği elverişli nesnel olanaklar gereği gibi değerlendirilebilirse, düşmana karşı savaşımın geliştirilmesi sürecinde öznel yetmezlikleri aşmak, burjuvazinin sinsi planlarını açığa çıkarmak, onu teşhir etmek ve esaret zincirlerini onun kafasında parçalamak mümkündür.

Bu bakımdan görev, subjektif olumsuzluklara boyun eğmek, burjuvazinin şu ya da bu kesiminin yanında yer almak veya onun içinde erimek değil, sömürgeci boyunduruğun parçalanması doğrultusunda savaşımı yoğunlaştırmak, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesiyle faşizme karşı savaşımın diyalektik bağıntısını kavramak, 'anti-faşist mücadele' misyonunu yüklenen 'liberal' burjuvazinin sınıfsal-siyasal karakterini, gerçek işlevini yığınlar nezdinde bilince çıkarmak ve öznel yeterliliklerimizi aşmak için ileri atılmaktır. Kuşkusuz bu, 'liberal' burjuvaziye karşı, Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin çakışan paydalarında ifadesini bulan ortak mücadele hedeflerine denk düşen ilkeli yaklaşımı dışlamaz. Fakat güdümlü muhalefeti güçlendirebilecek teorik ve pratik davranışlardan sakınmayı

da zorunlu kılar.

Ne ki bu, sadece meselelerin bir yönüdür. Daha doğrusu, devrimci sürecin öne çıktığı görevlerin kısa ve öz bir ifadesidir. Esas sorun, 'Birlik Deklerasyonu'nda çerçeve olarak belirlenen mücadele hattımızın geliştirilmesi, ete-kemiğe büründürülmesi, yani düşmana karşı savaşımın örgütlenmesi, kitlelerin alternatif arayışlarına yanıt verilmesi ve onlara öncülük edilmesidir.

**Yoldaşlar!**

Tevgera Sosyalist a Kürdistanê, Kürdistan işçi sınıfının devrimci ilkelerde birliği yolunda atılmış ileri ve tarihi bir adımdır. Yine bu adım aynı zamanda işçi sınıfının ideolojik, politik ve örgütsel öncülüğüne soyduğumuzun da bir ifadesidir. Şüphesiz ki, bir işe soyunmak başka, onun üstesinden gelebilmek başka bir şeydir. Bu bakımdan, önümüzdeki görevleri doğru kavramak. kısa ve uzun vadeli hedeflerimizin pratik yaşama bağını kurmak ve gerçekçi olmak durumundayız.

İşçi sınıfının öncülüğü, her şeyden önce ideolojik-politik öncülüğü zorunlu kılar. Bu nedenle önümüzde duran birincil sorun, ideolojik birliği pekiştirmek, toplumsal gelişmenin hızlı akışına kendisini uyarılabilen, daha doğru onu yönlendirebilen yetkinleşmeyi sağlamak ve ideolojik üstünlüğü elde etmektir. 'Birlik Deklerasyonu'nda belirlenen ideolojik-politik ilkeler, özü itibarıyla perspektiflerimizi sergiliyor. Bunun üzerinde yoğunlaşan tartışmalar, doğruluğumuzu kanıtlıyor. Fakat bütün bunlar yeterli değildir. Sözkonusu ilkelermizin özünü oluşturan teorik tezlerimizi geliştirmemiz, yaratılacak ideolojik birikimlere dayalı olarak program taslağını hazırlamamız ve onu tabanın katkılarıyla kolektif bir ürün haline getirmemiz gerekiyor. Bu durumu değerlendiren Merkez Komitemiz, bu konuda gerekli görev bölümünü yaptı; temel tezlerimizin yayın organımız Hêviya Gel'de ve peryodik bir biçimde tartışılmasını kararlaştırdı.

Ayrıca ideolojik yetkinleşmenin sağlanması, teorik görevlerimizin kopmaz bir parçasıdır. Bunu süratle gerçekleştirmek zorundayız. Dolayısıyla körlüğe, tembelliğe, uyuşukluğa, alışılagelen hazır reçete beklentilerine karşı panzehiri üretmek, araştırma ruhunu, eğitimi, her düzeyde tartışmayı geliştirmek ve elde edilen sonuçları pratikte sınamak durumundayız. Bu konu üzerinde yoğunlaşan Merkez Komitemiz, öncelikle yayın organımız Hêviya Gel temelinde sürekli bir eğitimin yapılmasını, tüm birimlerin, kadroların, tek tek üyelerin ve hatta yakın sempatican halkaların önüne görev olarak koymuştur. Hiçbir neden, çalışmanın aksatılmasına gerekçe yapılamaz. Kaldı ki bu, ideolojik ürünlerin ve güncel politikanın yaşama bağlantısının kurulması, pratikte sınanması için de gerklidir. Komitemiz ayrıca yetkinleşme ve eğitim sorununa ivme kazandırmak için hareketimizin bir okula kavuşturulmasını da önüne görev olarak koymuştur. Kuşkusuz bu, kadro ve üyelerin örgüt okulunu beklemeleri anlamına gelmiyor. Ve hiçkimse, 'nasılsa okul açılacak, ben de ideolojik yetersizliğimi orda gideririm' diyerek saplantıya düşmemelidir. Okul bir ihtiyaçtır. Önümüze koyduğumuz bu görevin üstesinden gelmek, bir takım olanakların, araç ve gerecin sağlanmasına bağlıdır. Merkez Komitemiz, bunun için elinden geleni yapacaktır. Ancak bu sorunun çözümü belli bir süreyi alacaktır.

Öte yandan ideolojik yetkinleşmeyi, yayın organımız temelinde yapılması gerekli eğitimle sınırlamak, ya da bir örgüt okulunun açılışına bağlamak doğru değildir ve özellikle bu sonuncusu bakımından mekanik bir yaklaşımdır. Çünkü ideolojik çalışmanın biçimleri çeşitlidir. Örneğin sosyal pratiğin kendisi en iyi bir okuldur. Yeter ki, hayatın öğreticiliğinden yararlanabilsin ayrıca bu konuda bireyin kendisine düşen görev ve sorumluluklar da büyüktür. Ve bu, toplumsal olayların

karmaşık sorunlarını yerinde ve zamanında yakalamak için büyük bir özveri, araştırma ve sürekli bir bilgi birikimini zorunlu kılar. Bu bakımdan, başta Merkez Komitesi üyeleri olmak üzere, her kadro her üye ve hatta her sempatan tarihsel bir sorumlulukla karşı karşıyadır. Bunu omuzlamak için enerjik bir çaba içinde olmak, gerekli özveride bulunmak, 'manevi dünyasını zenginleştirmek ve yaratıcı olmak zorundadır. Tarihsel süreç bunu bizden istiyor.

Diğer yandan ideoloji, savaşımın temel ve pratik sorunlarının ilkesel çözümünü belirler. Karar oluşturma ve alınan kararları gerçekleştirme sorumluluğu ise, politikaya aittir. Bu nedenle, ideoloji ve politika, bir bütünün halkalarıdır ve aralarında kopmaz bağlar vardır. Dolayısıyla 'birlik deklarasyonunda' ifadesini bulan ilkesel tesbitler ve atılan tarihi adımın dayattığı ideolojik çalışmaların üstesinden gelmek de bir başına yeterli değildir. Bunun doğru, devrimci bir politika ile pekiştirilmesi, maddi bir güce dönüştürülmesi gerekiyor. Doğru devrimci politika ise, herşeyden önce somut durumun tesbitinde isabetli, ideolojik belirlemelerle uyum ve tutarlılık içinde olmayı emreder. Ki bu, aynı zamanda politikada ilkeselliğin de ölçütüdür. İkincisi ve daha önemlisi, toplumsal-siyasal gelişmelerin belirleyici nedenlerini, gerçekçi ve derin bir politik duyarlılıkla kavramayı, zaman ve mekan koşullarını göz önünde bulundurarak olayların üzerine cesaretle yürüme-yi zorunlu kılar. Duygusalığa, günlük çıkar hesaplarına ve dar gurupçuluğa yer vermeyi yadsır. Politikada böylesi bir yaklaşımı esas alan Merkez Komitemiz, tüm organ ve üyelerin önüne, savaşımımızın ana yönelimlerinde katı ve ısrarlı olmayı öngören geniş bir politik perspektif Tüm organlar ve örgüt militanları stratejik hattımızın belirlediği çerçeve içinde kalmak, olaylar karşısında soğukkanlılığı korumak, işçi sınıfımızın ve halkımızın engin çıkarlarını yüksekte tutmak ve

güncel politik çözümlerinde, zamanın akışına bağlı olarak olayların ortaya çıkış nedenlerini, biçimlerini diyalektik bir metotla irdelemek, çıkarılan sonuçları politik tavırlar için esas almak ve varılan politik tesbitlerin ilkeselliğini, pratiğe uygunluğunu sınamak göreviyle karşı karşıyadırlar. Kuşkusuz bu, sadece meselenin bir yönüdür. Asıl önemli olan politikanın pratik gerçekleştiriciliğidir. Ki bu, esas ifadesini örgüt çalışmalarında, pratik yaşamın kendisinde bulur.

Yoldaşlar!

Tevgera Sosyalist a Kurdistanê, örgüt sorununda, yaşanan sürecin öğreticiliğinden yararlanarak, edinilen zengin birikime, ideolojik-politik hattımızın doğruluğunun sağladığı önemli avantajlara sahiptir. Bu nedenle, iyimser olmamız için hiçbir neden yok. Ancak biz, henüz işin başındayız. Diğer bir deyişle hedeflediğimiz örgütün temellerini atmış bulunuyoruz. Söz konusu örgütün inşası ve inşa sürecine tekabül eden savaşım içinde onun çelikleşmesi önümüzde duran bir numaralı görevdir. Bu bakımdan eylemimiz, zaferin kendisi değil, sadece zafer istemi demektir. Zaferi belirleyen ise, savaşım sürecinin öne çıkardığı ve özellikle pratik sorunların çözümü, kısaca örgüt çalışmasının kendisidir. Ayrıca örgüt çalışmasında, mevcut olanaklar, araç-gereç, insan unsuru ve kadroların niteliğiyle kendisini yakıcı bir biçimde dayatan görevlerin ağırlığı arasında doğru bir orantı var. Bu orantının göstergeleri başarıyı etkileyen faktörlerdir. Bu konuda küçümsenmeyecek güçlüklerle karşı karşıya olduğumuz açıktır. Bunun yanısıra Tevgera Sosyalist a Kurdistanê olarak ortaya çıkışımızın bizatihi beraberinde getirdiği belli zorluklar var. Yine ileriye doğru atılan her ciddi adım, göğüslenmesi zorunlu belli sorunlar getiriyor. Bütün bunlar, omuzladığımız yükü kat kat ağırlştırıyor. Bu bakımdan işimiz zor, Sorumluluğumuz büyüktür.

Fakat marksizmi-leninizmi klavuz edinen, nesnel gerçekliği kavrayan ve leninist örgüt-

lenme ilkelerini hayata geçirmekte ısrarlı olan hareketimiz, inanç, cesaret ve kararlılığı fedakarlık, atılacaklık ve yaratıcılıkla yoğunlaşarak karşı karşıya olduğumuz güçlükleri aşacaktır. Merkez Komitemizin buna inancı tamdır. Bunun yolu ise, ideolojik yetkinleşme sürecini hızlandırma, politik duyarlılığı ve tutarlılığı titizlikle korumanın yanısıra bizatihi savaşım içinde yığınların dikkat merkezini oluşturacak savaştan bir örgütü yaratmaktan geçer. Bu, aynı zamanda yaşadığımız partileşme sürecinin tamamlanması demektir. Düşmanın halkımıza dayattığı savaşım öne çıkardığı tarihi ve güncel görev de budur. Bu bakımdan, kısa ve uzun vadeli görevlerimizi doğru kavramak, elimizi çabuk tutmak ve hızla ileri atılmak zorundayız.

Devrimci bir örgüt gücünü yığınlardan, mücadele yeteneğinden alan, yığınlarla kaynaşabilen bir örgüttür. Bu ise, herşeyden önce yığınlar içinde çalışmayı, onların özelliklerine tercüman olmayı gerektirir. Oysa son yılların acı deneyimleri, bu bakımdan ilginçtir. Örneğin Avrupa metropollerinden alternatif arayışı içinde bulunan yığınlara 'devrim ihraç eden' hiç sıkılmadan onları direnişlere çağırarak parti ve örgütler (ki, bunların direnişe çağırıcıları yığınlarla dış doku-nur hiçbir bağları yok) az değildir. Açık ki, bu tutum, her türlü güçlüğü göze alarak kitlelerin devrimci potansiyelini harekete geçirmekte karar kılan parti ya da örgütlerin başvuracağı bir yöntem değildir. Ve düpedüz hokkabazlıktır. Çünkü yığınları direnişe çağırarak en azından onlar içinde örgütlenmeyi, hatta sözkonusu direnişi örgütlemeyi ve onlara öncülük edilmesini gerektirir. Bu bakımdan, ismarlama direniş çağırılan, sosyalist bir hareketin dolayısıyla hareketimizin karı değildir, olamaz. Aksine devrimci tutum, yığınların içine dalarak, onlar içinde örgütlenerek, onları direnişlere ve savaşa hazırlamak ve yönlendirmektir. Ülkemizde yaşanan tarihsel sü-

reç de böyle bir görevi dayatıyor. İşte bu nesnel gerçeği gören MK'miz, ülke zemininde gücünü ve çalışmasını yoğunlaştırmayı, politikasının bir köşe taşı örgütsel çalışmalarının ana halkası olarak ele aldı. Çalışmalarını ve kadroların değerlendirmesini buna uyarlamayı kararlaştırdı. Tesbit edilen politika doğrultusunda - pratik adımlar atıldı, atılıyor, atılacaktır. Ayrıca MK'miz başta temel mücadele alanımız olan Kuzey Kürdistan olmak üzere, örgütsel çalışmalarımızın gerekli kıldığı her alanda fiilen hareketin pratik önderliğini üstlenmeyi kararlaştırdı. Ve hareketin pratik önderliği alanında şu ya da bu nedenle meydana gelebilecek boşlukları, koşullar ne olursa olsun doldurmayacağı, yeni yeni ihtiyaçları karşılamakta tereddüte yer verilmemesine karar verdi.

Herşey Kürdistan sahinde savaşımın yükseltilmesi için şartının günümüz koşullarına denk düştüğünü tespit eden MK, mücadelenin bugünkü istemlerine göre kendilerini hazırlamalarını örgüt militanlarının önüne görev olarak koyuyor. Kadroların değerlendirilmesinde belirleyici ilke, mücadelenin istemleriyle örgüt militanlarının nitelikleri olacaktır.

Kürdistan zemininde mücadelenin geliştirilmesi için MK'mizin aldığı bu kararlar ve bu doğrultuda atılan, atılacak olan pratik adımlar, aynı zamanda mücadeleimizde tarihi bir dönüm noktası olacak kongremizin pratik hazırlıklarının da bir gereğidir. Çünkü kongrenin mutlak surette ülke içinden taze kan alması gerekir.

(...)

Yoldaşlar!

MK'miz, politik, ideolojik ve örgütsel görevlerimizin kopmaz birer parçası olan, ancak mücadeleimizde özel bir yer tutan askeri stratejimizin tespiti ve askeri örgütün yaratılması, 'birlik' sorunu ve mali meseleyi de ayrı ayrı ele aldı:

(...)

Tevgera Sosyalist a Kurdistanê, birlik geleneğinin sonde-  
Devamı sayfa 15' te

# BURJUVA DEMOKRASİSİ NEDİR, NE DEĞİLDİR ?

## TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ İÇİNDE BURJUVAZİNİN ALDIĞI KONUM

Burjuvazi, tarih sahnesine ilk kez devrimci bir sınıf olarak, kendini gerici feodal mutlakiyete karşı yürüttüğü savaş sırasında ortaya koydu. O dönem, feodal despotluğa karşı, işçilerin, köylülerin ve aydınların demokratik taleplerini ortaya atan burjuvazi, kendini dünyaya demokrasi şampiyonu olarak ilan etti. Ama Batı Avrupa ve Kuzey Amerika burjuvazisinin bu niteliği uzun sürmedi. Burjuvazi bir kez iktidara geçip sınıf ege-menliğini kurunca daha önce feodal mutlakiyete karşı savaş sırasında, burjuva ideologların, öne sürdükleri sloganları inkar etmeye başladı. Gerçekleşen burjuva ihtilali giderek sonunda 'Bonapartizm' biçiminde burjuva diktatörlüğüne dönüşerek diğer halkları ezme yoluna girdi.

Daha sonra kapitalizmin tekelci aşamaya varmasıyla birlikte, tekelci sermaye, daha çok şiddete baş vurarak, işi açık siyasi despotluğa kadar vardırdı. Lenin tekelci kapitalizmi tahlil ederken şunlara işaret ediyordu:

"Yeni ekonomiyi, yani tekelci kapitalizmi ( Emperyalizm Ve Tekelci Kapitalizm) yöneten politik üst yapı, demokrasiden siyasal gericiliğe dönüşür. Serbest rekabetin karşılığı demokrasidir. Tekelin karşılığı gerici politikadır."

Fakat buradan, tekelci burjuvazinin iktidara geldiği ülkelerde emekçilerin tüm demokratik haklarını ortadan kaldırdığı anlamı çıkmaz. Gericileşen Batı burjuvazisi tüm çabalara rağmen kitlelerdeki demokrasi özlemini boğmayı hiç bir zaman başaramadı. Çünkü buralarda işçi sınıfı demokratik haklarını teker teker uzun ve çetin bir savaşım sonunda kazanmışlardır.

Ama işçi sınıfının mücadele geleneğinin zayıf olduğu Asya, Güney Amerika ve Afrika'da, burjuvazi askeri darbeler yoluyla, daha önce elde edilmiş birçok hak ve özgürlükleri geri alabiliyor.

Günümüzde ise, 1917 Ekim Devrimi ve İkinci Dünya savaşının sonuçlarından ürken burjuvazi, ulusal ve sınıfsal-mücadelenin şiddetlenmesi karşısında ege-menliğini korumak için giderek daha sık şiddete, siyasal baskıya başvuruyor. Sosyalizmin durmadan büyüyen

gücünün yarattığı korku, sınıfsal ve ulusal kurtuluş savaşlarının başarıları, bir bütün olarak burjuvazinin politik gericileşmeye sürüklemiştir. Bundan dolayı, artık burjuvazi kitlelerin devrimci taleplerine daha çok karşı durmakta, emperyalizmle politik, askeri ve diğer alanlarda bütünleşmeye gitmektedir.

## FARKLI KAPITALİST GELİŞME AŞAMASINDA BULUNAN ÜLKE- LERDE LİBERAL BURJUVAZİNİN TAVRI

Marksist-leninist bilimin ışığında çeşitli ülkelerin devrim sorunları tahlil edildiği zaman, öncelikle, ezilen ülkeler ile ezilen sömürge ve bağımlı ülkeler arasındaki ayrımın yapılması temel alınıyor. Lenin, ülkeler arasındaki bu ayrımı kendi tezlerinin çıkış noktası olarak kabul etmektedir.

" Birincisi, bizim tezlerimizin temel esas fikri nedir? Ezilen halklarla ezen halklar arasında ayrımın yapılması. Biz II. Enternasyonal'in ve burjuva demokrasisinin tersine, bu ayrımı özellikle belirtiyoruz." ( Lenin UKTH s. 224)

Bu açıdan soruna yaklaşıldığında, önce ülkeleri iki ana grupta toplayarak konuyu açmak gerekir:

- 1- Emperyalist ve diğer halkları baskı altında ezen kapitalist ülkeler.
- 2- Başka devletlerin emperyalist ve sömürgeci baskısı altında yaşayan sömürge ve bağımlı ülkeler.

Birinci grupta yer alan ülkelerin gelişme düzeyleri farklı olmasıyla birlikte, onların ortak özelliği, sömürge ve bağımlı ulusları baskı altında tutmada, onları sömürmede çıkarları olmasıdır. Bu ülkelerin burjuvazisi, başka halkların sömürsünden doğrudan pay alıyor.

İkinci grupta yer alan ülkeler ise, farklı kapitalist gelişme düzeyi ve sömürge ve bağımlı ulus olmaları açısından çeşitli kategorilere ayrılıyor. Ancak onların birleştirici özelliği ezilen ulus olmaları ve bu nedenle burjuvazinin ( sömürgelerden pay alamamaları, aksine) emperyalist-sömürgeci ilişkilerden zarar görmeleridir. Bunlar ancak kendi pazarlarını ele geçirmek konusunda devrimci veya uzlaşmacı bir politika sahip olabiliyorlar.

Bu şekilde kapitalist ülkeleri çeşitli gruplar altında sınıflandırmaya gitmek,

burjuvazinin o ülkedeki konumunu açığa çıkarmak ve ittifaklar politikasında liberal burjuvaziye karşı tavrı belirlemek açısından büyük önem taşıyor. Sorunu biraz daha açıklamak için dünya devrim tarihine ve geçmişte yapılan tartışmalara bir göz atmakta yarar var. Bu konuyu ayrıntılarıyla tartışan Stalin şu sonuçlara varıyor:

" Emperyalist ülkelerdeki devrim başka şeydir; bu ülkelerde burjuvazi öbür halkları ezer; bu ülkelerde, burjuvazi, devrimin tüm aşamalarında karşı devrimcidir..... Sömürgelerde ve bağımlı ülkelerde devrim farklıdır; bu ülkelerde öbür devletlerin emperyalizm boyunduruğu devrimin etkenlerinden biridir; bu ülkelerde, bu boyunduruğun ucu ulusal burjuvaziye de dokunmaktan geri kalmaz; bu ülkelerde ulusal burjuvazi belirli bir aşamada ve belli bir zaman için ülkesinin emperyalizme karşı devrimci hareketini destekleyebilir..."

Bizde, Rusya'da 1905 yılında devrim, burjuva demokratik bir nitelik taşımamasına karşın, burjuvaziye karşı, liberal burjuvaziye karşı yürüyordu. Neden? Çünkü emperyalist bir ülkenin liberal burjuvazisi karşı devrimci olmaktan geri kalmaz. İşte tam da bu nedenden ötürüdür ki, o zaman Bolşevikler için liberal burjuvazi ile geçici bloklar ve anlaşmalar sözkonusu değildi ve olamazdı." ( Stalin Marksizm Ve Ulusal Sorun Ve Sömürgeler Sorunu s. 284)

Görüldüğü gibi, emperyalist ülkelerdeki liberal burjuvazinin karşı devrimci olduğu konusu tartışma götürmüyor. Bunun yanında, günümüzün yeni bir fenomeni olarak, artık birçok orta düzeyde gelişmiş kapitalist ülkelerin de tekelci devlet kapitalizmine geçiş yaptığı görülüyor. Lenin ' emperyalizm tekelci kapitalizmdir' diyor. Ama bunlar henüz emperyalist ülke olarak nitelenmiyor. Bunun yanında, tekelci kapitalizm uluslararası sermayenin bir parçası halinde, uluslararası iş bölümü çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Yani bütünün birer parçası haline gelmişlerdir. Bu yönüyle, tekelci devlet kapitalizmi düzeyine ulaşmış ülkeler, bir bütün olarak emperyalist-kapitalist sistem içinde yer alıyor. Ama öte yandan, sözkonusu ülkelerin tümü sömürgelere ve başka halkları sömürme olanağına sahip değildir. Burada, hangi ülkenin ne kadar sömürgelere sahip olduğu veya ulus-

lararası sömürden ne ölçüde pay aldığı önem taşımış oluyor. O halde, ister yeni sömürgecilik, ister klasik sömürgecilik yoluyla olsun- ki klasik sömürgecilik daha gerici ilişkilere dayanıyor- başka halkları sömüren ülkeleri aynı grupta nitelemek doğru oluyor. Bu konuyu bir örnekle açıklamaya çalışalım:

Örneğin, Çarlık Rusya'sı için emperyalist terimi kullanılıyor. Oysa kapitalist gelişme düzeyi açısından Çarlık Rusya'sı, bugünkü Arjantin'den daha geri bir yapıdaydı. Orada da İngiliz, Fransız, Alman vb. gibi başka ülkelerin yabancı sermayesi vardı. Yani ekonomik olarak emperyalizme bağımlılığı söz konusuydu, geniş sömürgelere sahip olması sermaye ihracına değil, despotik işgallere dayanıyordu. O halde Rusya'nın emperyalist olması, sermayenin yoğunlaşmasına, sermaye ihracına dayanmadan, klasik sömürgecilik yöntemleriyle kendi toprağının çok ötesinde geniş sömürgelere sahip olmasına dayanıyordu.

Bu anlamda, başka halkları ezen onları sömürge olarak elde tutan tekeli kapitalist ülkelerle emperyalist ülkelerin liberal burjuvazisinin aynı konumda olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Çünkü bir yandan sömürgelerin yağmasından o da belli bir pay alıyor, bununla palazlanıyor. Dolayısıyla ekonomik gücü sömürgelere dayandığı için eski kapitalizm öncesi ve sonrası tüm gerici ilişkilere sahip çıkıyor. Öte yandan da, tekeller uluslararası sermaye ile iç içe geçtiği için, emperyalizm ile bütünleşmişlerdir, ona bağımlı hale gelmişlerdir. Kuşkusuz bu, o ülkelerin kendi pazarlarını korumak ve geliştirmek için mücadele etme koşullarını, yayılmacı emellerini ortadan kaldırmıyor.

Şimdi de bağımlı ve sömürge ülkelerdeki burjuvazinin durumunu inceleyelim. 1920'lerin başında Stalin bu ülkeleri kapitalizmin gelişme düzeyi açısından üç gruba ayırıyor:

*'Birincisi, hemen hemen kendi proletaryası hiç bulunmayan ve sınayi bakımından hiç gelişmemiş, FAS gibi ülkeler. İkincisi sınayi bakımından az gelişmiş ve nisbeten az sayıda bir proletaryası bulunan, ÇİN ve MISİR gibi ülkeler. Üçüncüsü de kapitalist bakımdan az çok gelişmiş ve az çok kalabalık bir proletaryası bulunan HİN-DİSTAN gibi ülkeler.*

*Bütün bu ülkelerin hiçbir biçimde aynı plana konulamıyacakları açık.*

*Ulusal burjuvazinin henüz devrimci ve uzlaştırıcı partilere bölünmemiş bulunduğu FAS gibi ülkeler bakımından, komünist unsurların görevi, emperyalizme karşı tek bir ulusal cephe kurmak için bütün önlemleri almaktır...*

*Ulusal burjuvazinin devrimci ve uzlaştırıcı partilere bölünmüş bulunduğu, ama burjuvazinin uzlaştırıcı bölümünün artık emperyalizm ile kaynaşmadığı, Mısır ya da Çin gibi ülkelerde komünistler, emperyalizme karşı tek bir ulusal cephe kurmayı, artık kendilerine erek olarak alamazlar. Tek bir ulusal cephe siyasetinden, komünistlerin bu ülkelerde, işçiler ile küçük burjuvazinin devrimci blok siyasetine geçmeleri gerekir...*

*Hindistan gibi ülkelerde durum biraz başkadır. Hindistan gibi sömürgelerin varlık koşullarında özsel ve yeni olan şudur ki, yalnızca ulusal burjuvazi devrimci ve uzlaştırıcı partilere bölünmekle kalmamış ama herşeyden önce bu burjuvazinin uzlaştırıcı bölümü, emperyalizm ile anlaşmaya varabilmiştir. Burjuvazinin, emperyalizmden çok devrimden korkan, yurdun çıkarlarından çok kendi para hasasının çıkarlarını düşünen bu en zengin ve en etkili bölümü, kendi öz ülkesinin işçileri ve köylülerine karşı emperyalizm ile birleşerek her iki ayağı ile de devrimin yemimli düşmanları blokunda yer alır.' (a.g.e. s.263-264)*

Bu değerlendirmelerden, sömürge ve bağımlı ülkelerdeki ulusal burjuvazinin aldığı konum kapitalizmin gelişme düzeyi tarafından belirlendiği, kapitalizm geliştikçe uzlaştırıcı yönünün de o oranda arttığı ve kapitalizmin az geliştiği ülkelerde burjuvazinin uzlaşmacı ve devrimci olarak ikiye ayrıştığı sonucu çıkıyor. Zaten kapitalizmin orta düzeyde geliştiği ve tekeli aşamaya vardığı ülkelerde, artık ulusal burjuvazi bağımsız politik bir güç olarak varlığını sürdürmüyor. Onun yerine liberal burjuvazi geçiyor.

#### TÜRK LİBERAL VE SOSYAL DEMOKRAT PARTİLERİN AYIRD-EDİCİ ÖZELLİKLERİ

Türk burjuva partilerinin özelliklerini görebilmek için önce türk burjuvazisinin Osmanlı İmparatorluğu içinde tarih sahnesine çıkışı, günümüze kadar geliştiği, mücadele geleneği, Kürdistan sorununa ve işçi sınıfına karşı tutumuna bir bakmak gerekiyor.

Türk burjuvazisi tarih sahnesine Osmanlı despotizminin tarihsel sömürgeci mirasını devralarak, çöküş içindeki imparatorluğu kurtarmak için ortaya çıktı ve bu hayal uğruna Birinci Dünya Savaşına katılarak her türlü soykırım ve talan politikasını sürdürmeye çalıştı. Hatta, türk burjuvazisinin ilk politik şekillenmesi olan ittihatçılar, Anadoluyu türkleştirme adı altında 1915 yılında bir milyondan fazla Ermeniye jenoside tutarak, 700.000 kadar Kürdü Batıya sürgün bahanesiyle yollarda kırdırarak, ırkçılıkta ve kan dökmede geçmiş Osmanlı despotizmini çok gerilerde bırakmıştır. Aynı

şekilde Türk Devletini kurarak amacına ulaşan kemalistler, Kürdistan'da yüzbinlerce kitleyi katliamdan geçirdi. Öncü türk komünistlerini katletti. Böylesine kanlı bir miras ve geleceğe sahip olan burjuvazi, bugün de, bu kanlı terör ve talan politikasına bağlı kalmakta, yayılmacı emellerini sürdürmektedir.

Aynı şekilde, ekonomik ve sosyal ilişkilerde de Osmanlı despotizminden devraldığı yapıyı yaşatmak istemiş ve feodalizmi radikal yöntemlerle tasfiyeye yanaşmamış; tersine feodal toprak sahipleriyle işbirliğine yönelmiştir. İzlenen bu gerici politika nedeniyle burjuvademokratik dönüşümlerin tamamlanması engellenmiş, devlet yapısındaki gerici yapı törpülenmemiş, aksine militarizm ve gericilik gelişme ve güçlenme olanağını bulmuştur. Türk burjuvazisinin pazar ve aşırı sömürü tutkusu, onu, Kürdistan'da başgösteren direnişlerin ve Türkiye işçi sınıfının üzerine kan ve ateşle yürümesini getirdi. Bu da, onun şöven ve gerici eğilimlerini güçlendirmiş, tekeli döneme tekabül eden siyasi gericiliğin derinleşmesi için elverişli koşullar yaratılmıştır.

II. Dünya Savaşı sonrasında Türkiye ekonomisinde tekellerin ortaya çıkması ve giderek devletle bütünleşmesi, burjuvazinin bu gerici eğilimlerinin devletin egemen karakteri haline gelmesini beraberinde getirmiştir. Türkiye kapitalizminin emperyalizm ile olan ilişkilerinden de etkilenen sürekli ve kalıcı, yapısal ekonomik bunalımı sömürgeci devletin bu egemen karakterini pekiştirmiştir. Bu nedenle tarihin hiçbir döneminde Türkiye, Batı Avrupa'da görülen tipte bir burjuva demokrasisini yaşamamıştır. Tersine, ülkenin birlik ve bütünlüğü adına en basit insan hakları komünistlik ve bölücülük sayılmış, demokratik hak ve özgürlüklere saldırılmış, derinleşen ekonomik bunalımın yükünü emekçi halklarımızı yüklemek için sık sık askeri müdahalelere, faşizme başvurmuştur.

Sömürgeci devletin, tarihsel gelişimin her döneminde sahip olduğu bu geçici karakteri, onun büyük ölçüde dayandığı temel omurgası olan militarist ordunun oynadığı rolü gözönünde bulundurarak, daha iyi açıklanabilir. Türk ordusunun militarist ve işgalci özelliği imparatorluktan gelmektedir. Bilindiği gibi, Osmanlı despotluğu ekonomik ve siyasi güç olarak yeni fetihlere, başka halkları soyma talanetme ve sömürgeleri elde tutmaya dayanıyordu. Bu amaçla sık sık giriştiği askeri seferler için güçlü ve geniş bir ordu kurulmuştu. Osmanlı'nın yarı askeri devlet yapısı, ordunun toplum içindeki konumunu daha da güçlendirmişti. Orduya egemen olan devlete de egemen olabiliyordu. 1908 de Meşrutiyet ordu-

nun zorlamasıyla ilan edildi. İttihatçılar orduya dayanarak iktidarı ele geçirdiler. Mustafa Kemal de ordu komutanlarıyla anlaşarak 'kurtuluş savaşı'nı gerçekleştirdi. Ondan sonra da türk ordusu, işçi sınıfı hareketinin ezilmesinde, önderlerinin yok edilmesinde ve Kürdistan'daki direnişlerin kanla bastırılmasında önemli bir işlev gördü. Ayrıca 1960'lardan buyana, her on yılda bir düzenlenen askeri darbelerin fiili uygulayıcısı oldu. Bu gün de faşist iktidarın bir numaralı dayanağı, saldırı gücü ve koruyucusudur.

Diğer yandan türk ordusu bu belirgin karakterinin yanı sıra, OYAK, TUSAŞ vb. gibi holdinglere ve çok sayıda vakıfa sahiptir. Emir-komuta zincirini elinde bulunduran generaller bu ve daha başka holdinglerin yönetimlerinde görev alıyor, hisse sahibi oluyor ve böylece teknelci sermaye ile kaynaşıyorlar. Bu ve imparatorluktan gelen yapısından dolayı türk ordusu, demokrasinin ve her türlü devrimci değişikliğin önünde bir engel, her dönemde teknelci burjuvazinin faşizm yönelimlerinin bir saldırı gücü olma özelliğini korumaktadır.

Bu nedenle Türk Devlet'inin ve dolayısıyla ordunun bu gerici karakterini hedef almayan hiçbir güç demokrasi için savaştığını ileri süremez, gerçek bir demokrat olamaz. Türk ordusunun bu kadar sık sık burjuva demokrasisini katletmesine rağmen, türk burjuva partileri bu despot devlete ve orduya bağlı kalmaya devam etmişlerdir. Burjuva partileri sürekli demokrasiyi hep tepeden, devletten, ordudan gelmesini bekledikleri için diktatörlüğe ve faşizme karşı kitlelere dayalı bir mücadele gelenekleri olmamıştır.

Türk sosyal demokrasisi de uluslararası sosyal demokrasi den çok farklı özellikler taşımaktadır. Avrupa'da sosyal demokrasi Marx ve Engels'in devrimci ilkeleri ve işçi sınıfının mücadele geleneği üzerine kurulduğu halde, daha sonra reformizme kayarak devrimci niteliğini yitirdi. Oysa Türk sosyal demokrasisi, sömürgeci devlet partisinden dönüşerek (!) kimlik kazanmaya çalıştı. Bu biçimsel dönüşme sosyal demokrasinin ilkeleri üzerine oturmasını sağlamadı ve kendisini sömürgeci devletin sahibi olarak görmeye devam etti. Aynı şekilde, Türk Devleti'nin sömürgeci ve ırkçı-asimilasyoncu politikasını savunma konusunda aşırı şoven tavrını sürdürdü. Kürdistan sorununda çağdaş burjuva düşüncelerinden yoksun olarak kürt halkının varlığını dahi reddediyor, kısaca türk sosyal demokrasisi program olarak Avrupa'daki liberal burjuva partilerinden çok daha gerici bir yapıdadır.

Öte yandan, Türkiye kapitalizmi sosyal demokrat bir programı göğüsleyebilecek maddi bir temele sahip değildir. Aksine burjuvazi, daha fazla sömürmek ve sömürüyü yoğunlaştırmak yoluyla bunalımı aşmak çabasındadır. Zaten bu nedenle türk sosyal demokratları geniş bir sosyal adalet programıyla ortaya çıkmıyorlar. Yalnız muhalefetçiyken işçi ve emekçilerin bazı taleplerine sahip çıkarken, iktidara geldiklerinde teknelci burjuvaziyle uzlaşıyorlar. Geçmişte CHP'nin 22 aylık hükümet deneyimi Türkiye'de sosyal demokrasi gerçeğini açık bir biçimde gözler önüne sermiştir. CHP, ö dönemde içinde büyük teknelci burjuvaziyle bütünleşti, dışta emperyalizme bağlı bir politika izledi, İMF'ye boyun eğdi, Yunanistan'a karşı NATO'nun kılıcını çekti. Kıbrıs fatihi oldu. Sıkıyönetimi getirdi, işçi grevlerine ve öğretmen boykotuna karşı tavır aldı. Tüm bunlar, sosyal demokrat şeflerin kendi sözlerine ve sloganlarına ne ölçüde bağlı kaldıklarını yeteri kadar gösteriyor, sonunda hem kendi programına ve hem de halka ters düşerek politik olarak iflas etti.

Ayrıca sınıf olarak türk sosyal demokratları, teknelci burjuvaziden bağımsız olarak yapılanmamışlardır. Sınıfsal bileşeninde ağırlık yanı tekel dışı burjuvazi teşkil etmekle birlikte, içinde teknelci kesimler de yer almaktadır. Zaten tekel dışı burjuvazi homojen ve bağımsız bir güç değildir. Yerli tekellerin yanı sıra uluslararası tekellere olan bağımlılık ilişkilerini, sermayenin merkezleşmesi, uluslararası işbölümü ve tekellerin ekonomik ve sosyal hayatın her alanında kontrolü ele geçirmesi, tekel dışı burjuvazinin bağımsız bir politika yürütmesinin olanaklarını ortadan kaldırıyor.

Kürdistan sorunu karşısındaki şoven tavrı ve pazar kaybetme korkusu ise, onun gerici ve karşı devrimci eğilimlerini daha da güçlendiriyor. Bu belirgin karakterinden dolayı tekel dışı burjuvazi, anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelenin boyutlanması sürecinde, teknelci burjuvazinin yanında yer alacak ve Türk Devleti'ni 'parçalanmaktan' kurtarmak için elinden geleni yapacaktır.

Elbette, türk sosyal demokratların son aşamada varacağı bu karşı devrimci tavır nedeniyle, bizim şimdiden, orta katmanların tekellerin baskısından zarar gördüğü ve mücadele süreci içinde çetrefil ayrışmalara uğrayacağı, faşizme karşı mücadelede onu yanımıza çekme veya tarafsızlaştırma politikasını gözardı etmemizi getirmez. Kaldı ki, bir bütün olarak sömürgeci burjuva kampı arasında derinleşen çelişkileri, sürtüşmeleri izlemek, sözkonusu çelişkilerden

ustaca yararlanmak her zaman gereklidir.

Ancak bu, mücadelenin strateji ve taktiklerini burjuva güçler arasındaki çelişkilere indirgemek anlamına gelmez. Tersine, orta katmanları anti-faşist ve anti sömürgeci cepheye çekebilmenin ve burjuvazinin arasındaki çelişkileri derinleştirmenin yolu, Türkiye işçi sınıfı, devrimci küçük burjuvazi ve Kürdistan devrimci hareketi arasındaki ittifakların sağlanmasıdır.

## KÜRDİSTAN DEVRİMİ AÇISINDAN BURJUVA MUHALEFETİ NEDİR ?

Sömürgeci türk kapitalizminin gelişme düzeyi, orta derecede gelişmiş bir teknelci kapitalizmdir. Tekellerle devlet iç içe geçerek bütünleşmiştir. Kürdistan'ın en büyük parçasını sömürge olarak elinde tutan Türk Devleti, yayılcı politikasını Kuzey Kıbrıs'ı da sömürgeleştirmeye çalışarak sürdürüyor. Böylesi teknelci ve aynı zamanda sömürgeci bir ülkenin (liberal burjuvazisi, Türkiye işçi sınıfının ve Kürdistan emekçi halkının müttefikçisi olamaz. Çünkü bu sınıf, işçi sınıfı ve Kürdistan üzerindeki sömürden doğrudan doğruya pay almaktadır.

Buna karşın, Kürdistan halkı ve onun sosyalist, devrimci ve yurtsever güçleri, ülkenin bağımsızlığı ve özgürlüğü için sömürgeci-faşist Türk Devletine karşı zorlu bir savaş yürütüyorlar. Faşizme karşı bu savaşta Kürdistan devrimci hareketi nesnel olarak, Türkiye işçi sınıfının temel ve güçlü bir müttefiki durumuna geliyor. Dolayısıyla Kürdistan ve Türkiye koşullarında faşizme karşı savaş, sömürgeciliğe karşı savaşla çıkıyor. Türk burjuvazisi yukardaki konumu gereği, tüm iç çelişkilerine rağmen bir bütün olarak Kürdistan'ı elde tutmak için yürütülen her türlü saldırı ve soykırım politikasında birleşiyor.

Sömürgeci Türk Devleti, kürt sorununu, demokrasiye geçiş (!) için en büyük tehlike olarak göstermeye çalışıyor ve tüm burjuva kesimlerini kürt halkının üzerine yürümeye zorluyor. Sosyal demokratından sağcısına kadar tüm burjuva güçleri, 'yılanın başı küçükken ezilmelidir' anlayışıyla hareket ederek cuntanın yanında yer aldılar ve Türk ordusunun askeri seferlerine destek vermekten geri kalmadılar.

Bugün Türkiye ve Kürdistan'da açık bir şekilde ayrı ayrı kanunlar ve uygulamalar yer alıyor. Kürdistan'da sıkıyönetim uygulanıyor, askeri operasyonlar düzenleniyor, kanun dışı sürgünler yapılıyor, köyler boşaltılıyor, zorla sivil milisler oluşturularak, silahlandırılıyor. Keyfi tutuklamalar, adam kurşunlatmalar, işgalci türk askerlerinin günlük sı-

radan olayları arasında yer alıyor. Bu olaylar Türkiye de yaşanmıyor. Türkiye'de biçimsel de olsa kısmi bir burjuva demokrasisi görüntüsü varken, Kürdistan'da sopa ve silah konuşuyor. Bu insanlık dışı uygulamalara hiç bir burjuva partisi karşı durmuyor. Böylelikle sömürgeci burjuvazi, Türkiye için ayrı ve Kürdistan için ayrı olmak üzere çifte standartlı 'demokrasi' anlayışını getiriyor.

Kürdistan sorunu, bugün de yanında Türkiye'nin en büyük sorunu olmaya devam edecektir. Kürdistan sorunu, çözümlenmeden Türkiye'de burjuva demokrasisi yerleşmeyecektir. Bu somut durumu görmeden, kürt ulusunun kendi kaderini kendisinin tayin etme hakkını savunmadan anti-faşist mücadele hatını geliştirmek olanaksızdır. Kürdistan halkının mücadelesini gözardı eden, burjuva muhalefetine Kürdistan devrimci hareketinden daha önemli misyonlar yüklemek isteyen reformist düşünceleri somut hayat yadsıyor. Bugün sosyal demokrat ve liberal burjuvazi Türkiye işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer devrimci güçlerle, faşizme, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı birlikte mücadele vermektense oldukça uzaktır. Hatta faşist diktatörlüğün yıkılması gibi bir amaçları ve nasıl yıkılacağı ile ilgili bir programları yoktur. Tersine onlar, Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak çıkarları doğrultusundan gelişen anti-faşist savaşımı engellemek kararındadırlar.

Bu bakımdan görev, liberal burjuvazinin yanında yer almak, onun içinde erimek, burjuva demokrasisi hayalleriyle kitleleri silahsızlandırmak yoluyla burjuvazinin değirmenine su taşımak değil; faşizme ve sömürgeciliğe karşı mücadeleyi örgütlemek, ulusal kurtuluş savaşını geliştirmek ve yükseltmektir. Ülkemiz açısından faşizme karşı savaş, sömürgeciliğe karşı savaştan soyutlanamaz. Çünkü faşizme karşı savaşın en direngen güçleri, Türkiye işçi sınıfı ve Kürdistan ulusal kurtuluş güçleridir. Ve faşizme karşı savaşın başarısı, anti-faşist ve anti-sömürgeci mücadelenin birleştirilerek geliştirilmesindedir.

#### BURJUVA MUHALEFETİNİ KİTLELERE HEDEF OLARAK GÖSTERMEMEK GEREKİR

12 Eylül faşizminin altı yıllık baskı ve teröre dayalı uygulamaları, Türkiye'de teknelci sermayenin neden olduğu ekonomik ve siyasal bunalımını atlattırmaya yetmedi. Sömürgeci teknelci kapitalizmin uzun süreden beri girdiği ağır bunalım, bu dönemde daha da derinleşti ve

giderek siyasal bunalımlara dönüşerek teknelci burjuvaziyi tekrardan yönetim acziyle karşı karşıya getirdi. Artan hayat pahalılığı, işsizlik ve sefaletin sürekliliği kitlelerin büyük tepkisine yol açmaktadır. İşçiler, düzenledikleri mitinglerde artık bu ağır yükü daha fazla çekmek istemediklerini belirtiyorlar. Kamuoyunda işkenceler, idamlar ve zindanlarda uygulanan ırkçı-militarist baskıların teşhir edilmesi, rejimin insanlık dışı faşist niteliğini kitleler nezdinde açıkça gözler önüne sermekte ve onu zayıflatmaktadır.

Bunlardan da önemlisi, faşizmin elindeki tüm işkencehaneler, zindanlar, polis ve askeri operasyonlar, sokakta insan avı gibi baskı ve terör aygıtları, devrimci hareketin gelişmesini engelliyemedi. Teknelci sermaye bugün yeniden kitlelerde görülen canlı muhalefetin, Türkiye ve Kürdistan sosyalist, devrimci ve yurtsever hareketlerle birleşmesinden korkuyor.

Faşist devletin dayandığı sınıfsal temel de gittikçe daralıyor. Finans kapitalden yana, yeniden düzenlenen ilişkilerden teknelci burjuvazinin bir kısmı ve tekeldışı burjuvazi rahatsızlık duyuyor. Bunlar toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını istiyor ve devletin finans kapitalden yana sürekli müdahaleci bir işlev görmesine karşı çıkıyorlar. İşte burjuva muhalefeti, bu temel ve belirleyici nedenden ötürü, bugün finans kapitalin açık terörist diktatörlüğüne karşı tavır alıyor.

Liberal burjuvazi, bir yandan toplumsal artık-değerin eşit koşullarda paylaşımını hedefliyor, diğer yandan yığınların artan basıncının sertleştirileceği ulusal ve sosyal mücadeleyi düzenin sınırları içinde tutarak, onu devrimci harekete akmasını engellemek, anti-faşist mücadeleyi saptırmak ve bu yolla teknelci devlet kapitalizminin ömrünü uzatmayı sağlamak istiyor. Bunu yapabilmek için, icazetli muhalefetin, kitlelerin gelişen ve yaygınlaşan muhalefetine paralel olarak radikalleşmesi gerekiyordu. İşte demokrasi havarisi kesilen burjuva muhalefetin yapmak istediği budur. Ve liberal burjuvazinin demokrasi anlayışı yalnızca kendisiyle sınırlıdır. Onlar sadece burjuvaziye ve kendi partilerine özgürlük istiyorlar.

Burjuva muhalefeti kitlelere gerçek bir hedef gösteremiyor. 24 Ocak ekonomik programına alternatif olabilecek bir program sunamıyor. Yalnız burjuva demokrasisiyle ilgili kısıtlı bazı cılız istemlerle yetiniyor. Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerinin fazlalığına karşı çıkıyor. 1982 Anayasasının geçici bazı maddelerinin değiştirilmesini istiyor. Bazıları bu anayasanın hazırlanış biçimini eleştiriyorlar. Ama hiçbiri bu gerici anayasanın

baskıcı, demokratik hak ve özgürlükleri yok eden temel maddelerine, yani özüne karşı değil. Genel af çıkarılmasını programına almıyorlar. Böylelikle cuntanın çizdiği program çerçevesinin dışına çıkmamış oluyorlar. Zaten Kürdistan sorununda sağcısından sosyal demokratına kadar hepsi saldırı korosuna katılıyor, cuntanın yanında yer alarak 'demokratliklerini sergiliyorlar.

Böylesine ikiyüzlü politika ve ayak oyunlarıyla, cuntayla uzlaşma içinde hükümet olmak istemektedirler. Bir yandan cuntayı, gerici yasaları meşru görüyorlar, dış kamuoyuna Türkiye'nin demokrasiye geçeceğini savunarak cuntanın avukatlığını yapıyorlar. (İstanbul'da son yapılan Avrupa Parlemlenterler A-samblesinde Avrupalı parlemlenterleri de ikna etmeye çalıştılar.) Diğer yandan da, kitlelere, muhalefet ettiklerini ve kendilerinin rejime karşı tek alternatif olduklarını göstermeye çalışıyorlar. Sosyalist, devrimci ve yurtsever güçlerin Ağır bir baskı altına alındıkları sıkıyönetim ve Olağanüstü Hal Yasasının uygulanacağı koşullarda yapılan göstermelik seçimler de kitleleri 'demokrasiye' geçileceği konusunda aldatıyorlar. Son yıllarda faşist baskı ve terörün yarattığı yığınlık ve umutsuzluk sosyalist, devrimci ve yurtsever hareketlerin güçlü devrimci bir alternatif yaratamamaları, Ayrıca izlenen reformist ve kuyrukçu politikalar da burjuva muhalefetinin bu sinisi çabalarını güçlendirmektedir.

Geçmişte birtakım güçler, bazı gerekçeler ileri sürerek CHP'yi desteklediler ve iktidara geldi. Ama, çok kısa bir süre içinde kitlelerin taleplerine ters düşerek birşey yapamadan yıprandı, gitti. Sonuçta MC partileri bundan kazançlı çıktılar.

Bugünkü koşullar ise burjuva partileri açısından çok daha olumsuzdur. Diktatörlüğün birçok kurumlarının ayakta olduğu, 1982 gerici anayasayla rejimin çerçevesinin çizildiği, ulusal ve sınıfsal çatışmaların sürdüğü koşullarda, muhtemel bir SHP hükümeti de, ekonomik sorunları çözemeyecek, burjuva demokrasisini bile gerçekleştirilemeyecektir, cuntanın politikasının izleyicisi olacak ve kısa sürede yıpranarak tekrar gerisin geriye faşizme yolu açacaktır. Bu bakımdan, burjuva muhalefetin kitlelere hedef olarak gösterilmesi, bunlarla ittifak arayışı içine girilmesi, faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşta yer alan sosyalist, devrimci ve yurtsever güçlerin birliğini bozmaya, halk güçlerinin gelişen eylemini saptırmaya ya da zayıflatmaya hizmet etmekten başka bir sonuç vermez. Zaten liberal burjuvazinin ve sosyal demokratların istediği de budur. Çünkü onlar, kit-

## FAŞİST DARBE...

Türk Devletinin en büyük yatırımları barajlara yapıyor. Dicle ve Fırat üzerinde birçok dev barajlar inşa ediyor. Özellikle GAP, tekelci kapitalistlerin Kürdistan tarımı üzerindeki egmenliğini pekiştirmeyi amaçlıyor. Bunun dışında Özal'ın 'Doğu' ya yatırım programında 50 adet cezaevi ve türk askeri işgal birliklerinin bina tesis yapımları var.

### KÜRDİSTAN'DA SAVAŞ HALİ

Faşist diktatörlüğün ön plana çıkardığı en büyük sorun Kürdistan sorunu oldu. Önceleri silah arama ve toplama bahanesiyle halkımız yoğun bir şekilde dayak ve işkenceden geçirildi. askeri tatbikatlarla kürt halkına gözdağı verilmek istendi. Ardından halkımıza karşı sinsice bir savaş başlatıldı. Kürdistan'a yerleştirilen ordu ülkemizi boydan boya askeri operasyonlara tabi tuttu, tutuyor. Onlarca köy boşaltıldı, sürgünler, kitlesel tutuklamalar, halk sokakta, köyde kurşunlamak günlük olağan olaylar haline geldi. 13.000'ni aşkın sivil milis gücü zorla oluşturarak silahlandırdı. Halkımızın tümü fişlendi. Kürdistan adeta bir cehennem çevrildi.

Bugün halkımız sömürgeci boyunduruk altında kalmanın en acı sonuçlarını yaşıyor. Sefalet, işsizlik, gerilik, ırkçılık, sömürgeci baskı ve terör halkımızın günlük yaşamının birer parçası haline geldi. İnsanca bir yaşam ve kendi geleceğini kendisinin belirlemesi uğruna direnmekten başka bir yol kalmadı.

Faşizmin baskıları yalnız Kürdistan halkı ve işçi sınıfıyla sınırlı kalmadı. Demokratik haklarını yitiren öğretmen, memur, askeri kışlalara çevrilen üniversite ve liselerde okuyan gençlik, iflasa sürüklenen köylü, küçük esnaf ve zanaatkarların tümü bu azgın terörün kurbanı oldular. Kıyımlar, sürgünler, işten el çektirmeler, fişlemeler günlük uygulamalardan sayıldı. Ekonomik yıkım, politik baskı ve tehditler, ırkçı propagandalar toplumsal değerleri alt üst etti. Yozlaşma ve ahlak çöküntüsü yoğunlaştı.

### REJİME KARŞI ARTAN TEPKİLER

Buna rağmen cuntanın kitleleri politikadan uzaklaştırma çabaları başarıya ulaşmadı. Hapishanelerde gelişen direnişler, kısa zamanda kitleler içinde maddi bir güce dönüştü. Tutuklu aileleri, basın ve burjuva muhalefeti, işkenceler idamlar ve genel af konusunda hükümeti köşeye sıkıştırdılar. İşçiler arasında rejime karşı artan tepkiler, TÜRK-İŞ yönetimini hükümete karşı tavır almaya zorluyor. TÜRK-İŞ'in düzenlediği işçi mitinglerinde işçiler hükümete karşı ekonomik-demokratik sloganlar atıyorlar. Ne ki bu, henüz politik bir mücadele perspektifinden yoksundur. Ancak bununla, cuntanın çizdiği bazı yasaklar aşıyor, yeni politik sorunlar gündeme geliyor.

Rejime karşı gelişen halk muhalefetine burjuva partileri konmaya çalışıyor. Bir yandan cunta ile uzlaşma çirisine girerek, 'demokrasiye' geçeceği propagandasını ya-

pyorlar, öte yandan da kitlelere, diktatörlükten kurtulmanın tek yolu kendilerini

desteklemek olduğunu göstermeye çalışıyorlar. Bu, büyük tekelci burjuvazinin hesabına da geliyor. Çünkü kitlelerin devrimci taleplerini asıl amaçlarından saptırmak, reformizme çekmek, rejim konusunda burjuva partileri arasında bir uzlaşma yaratmak, iç ve dış kamuoyuna demokrasiye geçildiği imajını yaratmak onun çıkarıdır. Cunta da başından beri uyguladığı faşizmi sivilleştirme programını 'demokrasiye geçiş' diye göstermeye çalışıyor.

Cuntanın çizdiği program doğrultusunda yaptırılan göstermelik seçimler 'sivilleşme' programı çerçevesini aşmadı. Bu yönüyle, 28 Eylül 1986 günü yapılacak olan 'ara seçimler'in de başkaca önemli bir işlevi olmayacak. Her türlü demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırıldığı, sosyalist, devrimci ve yurtsever güçlerin üzerinde azgınca bir terörün sürdürüldüğü koşullarda yapılacak seçimlerin demokrasi açısından bir sonuç vermesi beklenemez. Ayrıca böylesi koşullarda, kitlelerin önüne tek seçenek olarak burjuva muhalefet partilerini çıkarmakla, oluşan devrimci birikimi burjuva partilerinin potasında eritmek, devrimci hareketleri kuyrukçu bir politika izlemeye zorlamak amacındadır. Her on yılda bir tekrarlanan bu dayatmalara karşı durmak, işçi sınıfının bağımsız devrimci bir güç olarak ortaya çıkması ve Kürdistan ulusal kurtuluş çizgi-

sinin güçlendirilmesi açısından gereklidir. Çünkü sürekli olarak burjuvaziye destekliyerek işçi sınıfı partilerinin demokratik halk devrimine ulaştığı görülmemiştir.

Ayrıca türk sosyal demokrat ve liberalleri diktatörlüğe karşı radikal bir tavır alamıyorlar. Hepsi uzlaşmacıdır. Faşist diktatörlüğün yıkılması, demokratik hak ve özgürlüklerin sağlanması, türk ordusunun askeri darbelerini önlemek, Kürdistan halkının kendi kaderini tayin hakkı gibi demokratik sorunlarda herhangi bir programa sahip değildirler. bugün açıkça Kürdistan üzerinde kanun dışı bir barbarlık örneği olan, Askeri operasyonlar, sivil milislerin silahlandırılması, köyleri boşaltma ve sürgünlere karşı durmuyorlar.

Tersine, devlet, ordu ve şovenizm konularında tüm burjuva partileri ortak bir tavır içindedirler. Kürdistan halkı ve devrimi adına böylesi koşullarda, sömürgeci burjuva partilerine koşulsuz destek vermek, burjuva kuyrukçuluktan öte, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hedefinden uzaklaşmak anlamına gelir.

Hareketimiz açısından, Kürdistan devriminin uzun vadeli stratejik hedeflerine uygun davranmak, devrimci ilkeleri günlük politik çıkarılara feda etmemek büyük önem taşıyor. Devrimci hareketi toparlamak, ulusal kurtuluş çizgisi üzerinde devrimci birlikleri sağlamak, güçlü devrimci alternatifler yaratmak için çalışmak günümüzün dayatan görevidir.

### BURJUVA DEMOKRASİSİ...

lilerin devrimci eylemini saptırabildiği ve muhalefeti yozlaştırabildiği ölçüde kapitalist düzenin ömrünü uzatabilirler.

Yakın geçmişte yaşanan deneyimler ortadadır. Kısa vadeli, günlük hesaplarla, 'ehveni şer' tercihi ile demokrasi güçleri hiçbir kalıcı sonuca varamadılar. Bu konuda alınacak politik tavırlar, ilkelerimize ve önümüze koyduğumuz stratejik hedeflere uygun olmalı, kısa ve uzun vadeli hedefler doğru olarak birleştirilmelidir. Ancak bu şekilde, ülkede gelişen mücadeleye doğru bir hedef gösterilebilir, halkımızın ulusal kurtuluş savaşını güçlendirilebilir. Kuşkusuz bu, Ül-

kede gelişen yeni koşullara seyirci kalamayız anlamına gelmez. Burjuva partilerinin faşizm ile olan çelişkilerinden yararlanmak gerekir. Hatta bazı pratik eylemlere eğer geliyorsa burjuva partileriyle de işbirliği yapılabilir. Ancak bunun kalıcı kazanımlar verebilmesi için Türkiye ve Kürdistanlı sosyalist, devrimci ve yurtsever güçlerin kitleler içinde etkin ve devrimci bir alternatif yaratmaları ve burjuva muhalefetine karşı ikeli bir yaklaşımı geliştirmelidirler. Bu şekilde burjuva güçler arasındaki çelişkiler derinleşecek, burjuva partilerinin kitlelerden yalıtılma süreci hızlanacak, teşhiri kolaylaşacak ve devrimci bir iktidar alternatifini yaratılabilecektir.

Ama, koşulsuz olarak verilecek bir destek, üstelik işçi sınıfına ve Kürt halkına karşı cephe almış partilerin kitleler içinde propagandasının yapılması bağışlanmayacak bir kuyrukçuluktur. Hele Kürdistan halkı ve devrimci hareketi açısından, burjuva partileri arasında bir tercih yapmaya kalkışmak kadar sakat bir görüş olamaz. Çünkü, faşist MHP'nin dışında hangi partinin Kürdistan halkına karşı daha fazla düşmanlık beslediğini tesbit etmek mümkün değil, çünkü, hepsi düşmandır. Birçok durumda, sosyal demokrat şeffler, gerici olarak nitelenen güçlerden daha fazla cesaretle kürt halkının üzerine yürüyorlar. Tarihte bunun birçok örneği vardır.

# LI KURDISTANA ROHILAT XETERA XELAYÊ

Li cihanê koloniyalîzma klasîk, li gel ruxandina vê sistemê, di roja me de hin ji koloniyên weha hene. Welatê me Kurdistan ji, di nav statuya weha de koloniyekê ye.

Di nav çarçova vê nivîsa me de, em li ser rewşa statuya Kurdistanê ranawestî. Bes li ser beşeke welatê me yê Rohilat ku ji aliyê Iranê ve hatiye kolonî kirin û bi taybetî li ser rewşa aboriya iroyin ya gelê me yê li vê beşê em dê rawestî.

Ji bo armanca zelalkirina vê rewşê, hinek berpirsiyaranê Irani yê ku ji neçari beji hinek rastiyên li ser rewşa békariya ku li Kurdistana heye: anî zimên, em dê ji weşanên wan wergerînin kurdî û pêşkeşê xwendevanên xwe bikin.

Berî ku em derbasê van babetan bibin, em bawer dikin ku pêwîst e, ku bi kurtî be ji, em çend nivîsaran di çav de derbas bikin. Bi taybetî em li şoreşa 1979 an binêrin.

Wek têt zanin, rejîma Şah ku di Rohilata Navin de rejîmeke herî paşverû û qereqoleke Amerika ya yekî girîng bû, di sala 1979 an de, bi saya serê serhildana tevayîya gelên Iranê ve helweşîya. Şahê zordar yê Iranê li gel berdevikên xwe ve ji neçari "welatê xwe" berda û reviya. Hemû mewziyên Amerika ku li Iranê bûn, hat girtin. Potensiyela qef-

lan ya anti-Amerîkî û anti-impêryalîzm giha gehineka herî bilind. Di Iranê de hatina bayê azadiyê destpêkir. Lê hewa "azadiyê" gelek dirêj dom nekir. Riya şoreşê guhart. Sedemê wê ji ev bû, ku hêzên şoreşger-demokrat ku xwedî potansiyeleke mezînbûn, belav bûn. Nîkarbûn ji gel re pêşengiyê bikin û hinek hêzên çep ji, di derheqê Xumeyni û hevalbendên wi de lêkolînen şaş kirin û Xumeyni, di pozisyonê şaş û çewt de neditin. Kevneperestên îslamî ji, jê rewşê ha fêde stendin. Di nav pêvajoyê de kontrolê xistin destên xwe, rîya şoreşê guhartin û mafê jîyanê ji hêzên çep re nas nekirin. Heta ji çepên ku piştigiriya wi kirin re ji gotin ajanên wan û wan in, wan xistin zindanan û zindanan tije kirin. Zaniyê û ciyên kar ku ji bo şoreşê xwe di potansiyeleke mezînbûn û di tekoşîna dij Şah de mewziyên girîng bûn, hatin girtin. Wan mirovan bi zorê şandin eniya şer. Ji şoreşa Iranê, bes tişteki vala û pûç ya anti-Amerîkî li paş ma.

Disa di vê rewşê de, berberiya ku di nav burjuvaziyên Iran û Iraq de ji berî ve hebûn û car caran ji bo pelçiqandina hêzên netewiyên Kurdistanê çêdibûn. Problemên nav wan ji nû ve destpêkir û şerê ku xesarê da her du gelan destpêkir. Rejîma Xumeyni, bi hêzkirina bihiştê û bi kedxwariya hisê îslamê ya gel bi deh hezaran mirov ajot şer.

Di demên ewil ya şoreşê de, gelê Kurdistanê ji, ji bayê "azadiyê" fêde stend û ji bo rîzgarbûna ji derd û kulên ku bi salan ve kîşan dibûn, ji bin derkevin, bibin xwedî mafên netewî û demokratîk û xwedî jiyaneke mirovatiyê, xwest bibe xwedî welatê xwe û wan daxwazên xwe ji sazûmana melan re şand. Lê bersiva rejîmê elankirina şerêki tevî bû. Ji vê rojê vir de û heta iro şer hat domandin û hin ji dom dîke. Di vî şerî de Kurdistan carekî din weran bû. Bi hezaran kurdîstanî hatin kuştin û bi hezaran ji, nefî bûn. Pîraniya gel, ku ji bil çend heywan û çend bihust ax ve xwedî tişteki nebûn, ji wanji, bûn û li hember birçibûnê man. Ew rewş di wan demên dawî de giha merheleke gelek girîng û ket rewşeke ku na-ye kîşandin. Ji bil ku ew rewş giha merheleke girîng, kolonyalîstan ji, hinek rastîyan ji neçari qebûl kirin. Ev nivîsara jêr ku yek nemûneke ye, me ji farisî wergeran kurdî.

## ROJNAMA KHAN ÇI DIBÊJE

Ev nivîsara ji rojnama KHAN ku li Iranê derdikeve ya hejmara 12695 an ku di 15ê Adarê 1986 an de çap bûye hat stendin.

"Li Kurdistanê békariya problemke mezîna e. Bi pêşvebirina aboriyê ve dê békariya 'holê rabe'.

Xortekî 30 salî, ji alî bejana xwe ve dikare her kari bike, li nav kuçekî cilekî qerêj raxistibû û li ser cil çend paket cixarên biyani çû welatî danibû û ji bo firotina wan dixebitîyan. Çend mitro li pêş, li pişt sîndogekî vala ya fikiyan, yekî din, ji bo firotin û stendina tiştên kevî kar dikir. Li aliyekî din, xortekî din, ku li ser serê wi gelek mirov civiyabûn, bi firotina malên kevî yê xebitî, yê ji solan heyani televîzyonan meşxul dibûn. Wan sûretên weha, tiştên ku hindik têtin ditin nin in, Ewan li Senendajê û li heremên din yê Kurdistanê, beşekî ji jiyana sûretan e.

Li Kurdistanê békariya, giha-ye hejmareke pîr mezîna. Sînorên dayaxkirinê nêzîkî berqedandinê de ye. Berpirsiyar di nav bêçaretîyê de ne.

Di civata sinayî de, ji bil ku hêza kar giha-ye merheleki mezîna. Wek problemê mezîna derdikeve pêşîya me. Haletên çêkirinê, ji bo tebeqên din yê civatê, li her derê jiyane dibê wek çêkirinê ji bo malên xerckirinê yê hewcedariyê. Di vî wari de vatîniyên ku ji berpirsiyaran re bikeve, ji bo pirtir başkirina haletên çêkirinê û potansiyela mezîna; di nav bernamêyê de têxe se- wiyê herî bilind ya çêkirinê. Hêzên ku dikarin alîkariya çêkirinê bikin, ber bi karinku di çêkirinê de alîkariya naxwaze (îşportacı, borsa reş û hwd.) ve here û ev nisbet roj bi roj bilindtir bi

be, problemeke heri girîng ku li hember me dîsekîne. Yê n ku bî karên weha ve radîwestîn, bî hêsati dîkarin bîn rewşa çêkirinê û dîkarin alîkariya aboriya welat bîkin.

Piraniya ciwanan ku dîkarin alîkariya çêkirinê bîkin, dî kuçan de aware aware digerin û wextên xwe dîkujin. Yê n ku pêwestiya bî karanina aboriya xwe û ya malbatên xwe ji bî kartinîn, dî kuçan de bî bîfirotna cîxarê, hubûbat û malên kevn ve radîwestîn.

Li Kurdistanê mudûrê gîştîya abori û karên cîvaki, lîkolîneke çêkiriye, li gor vî lîkolinê, dî %20 nufûsa ku dîkare bîxebite bîkarin.

Dî sanayiyê de, Îmam Xumeynî û kuçên şoreşê, jî bil ku wan firoşan zêdebûn; trafîqa wan girt. Bo vî sedemê, bîpîrsiyaran dest avêtin vî rewşê û stendin û firotna ku dî kuçan de dibû qedexê kirin.

'Şoreş' li gel ku ketiye 8 saliya xwe ji, Kurdistan jî her tîştî bîpar e. Roj bî roj hêzên dij şoreşê xurt dibin. Problema heri mezîn ya gel, bîkarîtiye û ev wek aşideki mezîn dibe. Bî salan in, ku bî wêda vekirina cîyê kar ve gelê me bî hêviye û ev bî vî hêviya xwe ve dîsekîne.

Firoşeki dî jî, pêşî nexwest bî me re bîpeyve û paşê weha got: "Îro min, teze dest bî vî kari kir. Ez li gelek kar geriyam, lî min nedit. Jî bo aboriya malbata xwe ez, jî neçari dest bî vî karê pis dîkîm." got û van peyvên kir: "Jî bîpîrsiyaran daxwaza min, carekî dîn bîla li ser mesela bîkarîtiyê bîfîkîrin."

Yekî dî jî, nexwest xwe bîde nasandî û wan gotînan got: "Li kuçan, yê n ku wek min bî van karan re radîwestîn, hemû bîkar in. Jî neçariyê van karan dîkîm. Ez bawer dîkîm, ku ger ewan karekî normal bîbin, dî dest jî vî kari berdîn." Dema ku me dî derheqê kardîtinê de jî sazgeha ku jî karkeran re kar dibîne re serî lîxîstiye, an na jê pîrsî, wî weha got: "Belê, ez bî caran çûm, wek min bî hezaran bîkar hene û jî wan re bî vî şîklî kar dîtin ne mumkun e."

Paşê nûçegihanê me, bî muddûrê gîştî yê abori û karê cîvaki yê Kurdistanê re peyivî Dî vî wari de dîtina mudûr ev e: "Li Kurdistanê, li ser doza bîkarîtiyê, tu cari bî awaki cidi nehat sekinandî. Dî vî wari de, bî plan-bername ve xebateke nehat ajotin. Wekî dî, li vî heremê, li derheqê girani dayîn jî bo sanayi an ziraf, pêwîstiya tespîteki ne hatiye çêkirin. Li heremê, cîyên kar hîndîk e. Cîyê kar ya heri mezîn xwedî kapasîta 300 kesan e.

Li Kurdistanê, dî warê heyîn yê n ne çêkîrî (ne mamul) de heremeke gelek dewlemend e. Ger qîmeta wan serkaniyan bî kar bêt, bî hezaran mîrovên bîkar re dî cîyên kar vebibe. Ev herem muhtacê alîkariyê ye. Dîvê hînek bîbin xwedî vîra. Dî destên me de pîspor (uzman) pîr hîndîk in. Û gehestîna wan jî gelek zor e. Dî destên me de hejmarê mamostayên teknik jî gelek kê m in. Jî wan hejmarên hîndîk fêde standî û gîhestîna hêza kar ya bî qelîte gelek zahmet e. Ger me bîkarîbîn jî mesela pîsporên teknik û hêza kar ya bî qelîte re helek bîbin, dî jî mesela bîkarîtiyê re jî hînek çare çêbibe. Îro kadroyên teknik jî bîkar in; dîvê dî bîngeha bîkarîtiyê de pêşî jî wan re kar bête dîtin. Firoşên ku dî kuçan de ku hûn bahsa wan dîkîm, jî bîkarîtiyê û jî neçariyê vî kari dîkîm.

Dî vî heremê de bîkarîtiye dî nav jînan de, hejmarekî gelek mezîn e. Bes cîyekî heye, ku jî dîkarin li wir bîxebîtin. Ew der jî, jî bil hînek sedeman, hî jî bo çêkirina kar ne hazîr e. Yanî nuha jî nê ku dîxebîtin û bî tîliyan tî n jî mardîn...

(....)

(KHAN 15 Adar 1986)

#### RASTIYA GELE ME

Belê, tîştên ku me li jor nivîsand, jî rastîyan gelek hîndîk tîştî, ku bîpîrsiyarên fermî jî bîçaretiyê qebûl kirîne. Lî Kurdistanê sînorê bîkarîtiyê gelek bêtîr mezîn e. Bî taybetî gelê me yê gundî, li hember bîrçîbûnê maye.

Hêzên ku bî salan e, li hember gelê me şerê tevayî dîdomînîn, welatê me talan û wêran kirîne, zorê dane gelê me da ku koçer bîbin, mumkun nine ye, ku çareyeke jî bîkarîtiyê re bîbine. Lî evan, yanî hukma Îranê, li gor xwe rîyên "heliyê" dîbin. Ev jî, bî wedkirina cîmetê an jî, bî çova zorê nufûsa ku dîkare bîxebite dîşînin şer û wan qîr dîkîm. Bî vî rêçûnê ve hejmarê nufûsa, ku bîkarîbe bîxebite gelek dîkeve jêr.

Ku em bîhê jî Kurdistanê Rohilat, heremek jî welatê me yê heri paştamayi ye, pîr zêde nakîm. Lewre dî dewra Şah de, li Kurdistanê qet nehat Nêrin. Tenê dema jî bo mafê netewî yê gelê me serî hîlda, ordûya Şah dî wan deman de dîketî Kurdistanê û dî her êrişeki de Kurdistanê sero-bîno dîkîr, dîşewî tand. Jî bil wê, Kurdistan dî destê feodalên de ma û sîstema feodal bî zanîstî li piyan hat rawestandî û piştîgîrî jî wan re hat kirin. Em dîkarin bîhê jî, ku Şahîti xwestiyê Kurdistanê weha kontrol bike û li ser doza bîkarîtiye û pêşvebirina aboriyê ranewestaye. Dî heremeke mezîn ya Kurdistanê Rohilat de li yek cîyekî kar dîtin ne mumkun e. Erdên ku bî zîret li kêr tî n jî, jî feodalên hevalbendên Şahîti re hîştîne.

Gelê me yê ku jî mafê netewî-cîvaki bîpar e, ew jî li gel gelên dîn yê n Îranî ve dî xîstîna Şah de rolekî aktîv stend. Li Kurdistanê, meş û mîtingên gîrsî (kîlevî) yê n anti-împeryalîst û anti-Şah çêbûn û hêzên çekdar pêk hatî.

Dî nisbeteki de be jî, bayê azadiyê ku bî şoreşa 1979 ve hat, hêvi da gelê me û gelê me jî, jî bo bî dest xîstîna mafên netewî û demokratîk ket nav xebateke mezîn.

Pêşî gelê me xwedî rêxîstîna nebû, paşê bî cîvaki lez û bez ket nav xebata rêxîstîni. Dî destpêkê de, bî çeflan ketî nav sefên Komala û paşî ketî nav PDK-I. Jî aliyê çareker û rêxîstîni ve van tevgeran nîkarîbîn jî gel re pêşengiyê bîkî û demeke dirêj derbas nebû,

ku êdî van tevgeran ketî rewşeki weha ku nîkarîbîn bersîva daxwaziyên gel bîdî. Daxwazên wan tevgeran tîştên gelek bîçûk bûn. Lî li hember van daxwazan, kîrdayetê bî şer bersîv da. Dî van du salên dawî de, rejîma Xumeynî êrişan pîrtîr û xurtîr kir, vî beşa welatê me weran kir, şewî tand, gelê me koç kir, jî axa xwe bûn.

Wek hemû dînen dî, dîne Îslamê jî, li hember pêşveçûna dî teknîk û ilmê de wek haleteki hat xebî tandî û tîte xebî tandî. Dî nav gel de, li pêş hîşyarbûna cîvaki û netewî de dî, wek astengîki paştamayîne û dereng xîstîne hate bîkaranî. Bî vî çarekera xwe ve dî, demekî dirêj xwe parast û hî jî, li gelek deran xwe dîparêze. Bî saya dîn ve bawerîya gel hatiye mîjandî û dema pêwîst bûye, disa bîsaya dîn ve li ser gel tada, zîlm û hovîtiyeke nedîti hatiye bîkaranî. Yanî dî, dî destê çîna kedxwar de, wek haleteki kedxwariyê bî kar hatiye Dî dema koledariyê de, bî tay betî li Ewropa û paşê li Împaratoriya Osmanî, jî aliyê gelek kesên ve tîte zanî, ku bî wesîta dî, li ser îlmî-daran tada û zîlm pêk hatiye.

Xumeynî, nav û dengê xwe, jî nav serok Ayahtullahan de stendîye û van medodên xwe yê n kevn îro jî, bîkarîtîne û dîxwaze gelên îranê ber bî tarîtiya dema Koledariye ve paşte bibe. Dî şerê paşverûyê Îraqê de, jî alîki ve kedxwariya bawerîya gel hêsartî kirîye.

Rejîma Ayahtullahan, herçîqas bî navê dîne Îslamê herket bike jî, bîngeha çîni-tîya vî kîrdayetê heye. Yanî ew nûnerên çîna kedxwar in. Wek ku me li jor da xuyakîrî dî jî, jî bo bîkaranîna vî politikayê bûye haleteki. Kîrdayeta ku heye, jî bo paşdabîrîna hîşyarbûna gel, haleta dîni, bî hostatî xebî tand û dîxebîtîne. Ev, li ser navê dî, li hember teknîkê û ilmê, ger gotî li cî be, şer vekîrî. Dî şoreşê de mewziyên girîng zaningehan û gelek cîyên kar gîrtî. Heta demekî gotî ku 'rûkîrîninî gîneh e' û bî vî mexsedê ve karxa-

# HÊVIYA GEL Û ÇAND Û PIŞA ŞOREŞGERÎ

Gelî xwendevanên hêja!  
Ev rûpela Hêviya Gel, dê her dem ji çand û pişa kurdi re vekiri be û amade be. Em dê li gor divayi û pêwisti-yên xwe, di vê rûpela ha de ji her cûrên wêje û pişa kurdi, peşkeşi we xwendevanên xwe yên granbîha bîkî. Ev rûpela çand û pişe, ji her ronakbîrê kurd re amade ye. Ronakbîrên me karin efrandin û berhemên xwe yên hêja, ji çuncika çand û pişe re birêkî. Lê, nîqandî û hîbjartîna wan efrandin û berhemên, di destê redaksiyona me de ye. Hêşik ew her efrandin û berhemên ku ji me re bîn, em dê wan hemûyan nenivîsin û neweşînin. Di vî wari de rêbaz û pivanên me hene. Him ji aliyê naverok û him ji, ji aliyê reng (form) ve.

Erdî rewşa wêje û pişa kurdi ne wek çend salan berê ye. Her çiqas çels û jar be jî, li derê welat pişe û wêja kurdi gehîştîye gehinekeke (merhelekeke) nû, bilind û pêşketî. Iro xwerû bî kurdi çend rojname, kovar û bî hejmar pirtûk û broşûr derdikevî û tîn belavkîrin. Ev bûyer û pêngaveke gelek baş û pêşke-

ti ye. Lê, disa jî ne bes e. Piraniya van kovar, rojname û pirtûkan jî aliyê naverok, form û ziman ve gelek çels û jar in. Ditin û metodên pişe û wêja rastîti ya (realite) sosyalist kêm in, an jî qet nîne. Dibe, ku hinek xwendevan bibêjin: "Lê çî tîkiliyên form, bî ditîna rastîti ya sosyalist heye, ev çelsûn û jarbûna naverokê dibe, lê ya formê çî ye?"

## PIŞA RASTÎTÎ YA SOSYALÎST

Di pişe û wêja rastîti ya sosyalist de, form jî qasî naverokê pêwîst û grîng e. Ji lew re bî awakî diyalektîgi form û naverok bî hev ve grîrdayî ne. Li ser hev tesîr dikin. Di vê babetê de Ernst Fischer, weha dibêje: "Ev dîtîti ye, ku mirov bêje di pişe de, form û pêşvebirîna wê ne grîng e. Heger mirov di warê form de nûhîlî û pêşvebûn neyîne, di wêje û pişe de babet û ditî-nên nû pêk nayî. Em malên xwe ne wek yên dema Elizabeth çêdikî. Listîk û pereyên me jî hatîne guhartîn...."

(Ernst Fischer, Sanatîn gerekîlîgi, rûpel 123)

Hostayê pişa rastîti ya sosyalist Bertolt Brecht jî di derbareyê vê birûbaweriyê de weha dîwîse:

"Wêja proleter, jî efrandinên berê formê xwe digre û fêr dibe. Ev tîsteki normal e. Erdî bî hêsani tîhatiye gehîştandin, ku derbasbûna gehinekên kevn, wîlo ne hêsa ye. Nû, divê kevn jî navê rake. Lê divê wê kevnê jî, di nav xwe de xwedî bike. Divê herkes fêrbûna awa û formeke nû qebûl bike, ev fêrbûna bî rexne, pêşveçûn û şoreşgerî ye. Nû, bî serê xwe û jî derê kevn pêk naye. Nû, di şerê li dij kevn de pêktê. Nû, wek giya jî erdê zil nade...." (Sosyalist Gerçekçîlik, Bertolt Brecht, rûpel 85)

Divê û pêwîst e, ku pişe û wêja kurdi jî, nûjen be. Ji aliyê birûbawerî, naverok, me tod û form ve pêşketî û şoreşger be. Pişa rastîti ya sosyalist û metodên wê bî kar bîne. Pişe û wêja kurdi bîke xîzmeta şoreşa rîzgarîya Kurdistanê ya nelewî û çîni. Pişe û wêje bî tekoşi-

na rêxîstîni ve grê bîde. Bî awakî rêxîstîni û şoreşgerî berê pênuş, firçe û fişekê dî armanceke de bîke yek û bîde yek hedefek: Dewletên kolonyalist, faşîst û dîktator. Hêviya Gel, dê wek di warê siyasî de, herweha dê di warê pişe, wêje de jî, ala tekoşîna şoreşgeriyê bilind bîke. Dê rûpelên xwe jî bo vê yekê amade bîke. Birûbaerî û metodên pişa rastîti Ya sosyalist di van rûpelan de belav bîkî. Ar manc, pêkanîna wêjeke netewî û sosyalist e.

## HÊVIYA, HÊVIYA GEL

Kovara Hêviya Gel, ne kovareke çandî û pişeyî ye. Kovareke siyasî ye. Lê, disa dê ew, di her hejmarê xwe de li gor divayi û pêwîstiyên xwe, her çiqas hindîk be jî çend rûpelên xwe yên hêja jî wêje û pişa kurdiya şoreşgerî re jî veqetîne. Di vî wari de jî karûbar bîke. Barê ku bîkeve ser milê wê dê bî kar bîne.

Em bî hêvî û dilekî pak benda efrandinên we yên hêja û granbîha ne. Hêviya, Hêviya Gel, gelê me ye. Yani Hûn in!

## PÊŞMERGEYÊ HEZAR SALAN

Riya dûr,  
Barê giran  
Ez pêşmergeyê  
hezar salan!  
Min,  
Gelek çek kevn kîr  
û  
Gelek guhartî:  
Tîr û kevanen zivîn,  
Şûr mertalê nexşîn  
û  
Top û tifeng...  
Do min malbat diparast,  
Iro welat!

## BIHAR HAT

Berf û serma mala xwe bar kîr,  
Carinan baran...  
Barana jiyanê!  
Zil dîde di erdê de  
Tîrêj û zerikên tavê...  
Germ û nerm...  
Xul-xul û xuş Xuşa  
Çem û newalan  
Qûr-gur û teq-reqa  
Beq û reqa e.  
Gîyan hatiye welate min,  
Jîyan hatiye Kurdistanê!

## GENELGE

rece zayıf olduğu, yeterli denegimin olmadığı, örgütlü mücadeleyi hedefleyen çürümenin devam ettiği ve birlik adına yığınların tertemiz duygularının sorumsuzca sömürüldüğü bir dönemde ortaya çıktı. Dolayısıyla ortaya çıkışımız, politik-ideolojik ve örgütsel hedeflerimizin yanı sıra bu yönüyle de, sürece ivme kazandıran önemli bir kilometre taşıdır. Bunu yeni ve güçlü adımlarla geliştirmek görev ve sorumluluğuyla yüz yüzeyiz.

Ne ki, birlik sürecini yeni ve güçlü adımlarla ilerletmek, sadece bize bağli değildir. Ve herşeyden önce sürecin karmaşık sorunlarını çözümlenmeye, karşılıklı tasfiyeci eğilimleri geriletmeye ve mücadeleyi yükseltmeye bağlıdır. Bu nedenle, bu konuda karşı karşıya bulunduğumuz görev ve sorumlulukların üstesinden gelmek, diğer bir deyişle Kürdistan işçi sınıfının devrimci mücadele hattında örgütsel birliğini sağlamak, dolayısıyla en geniş anti-sömürgeci yurtsever güçlerin birliğini örmekte belirleyici bir işlev görmek, bir süreç sorunu olarak önümüzde duruyor. Bu sürecin hızlandırılması, 'Birlik Deklerasyonu'nda ifadesini bulan konuya ilişkin politik tespit-

lerimizin pratiğe geçirilmesi ve sözkonusu politikamızın etkin bir maddi güce dönüştürülmesine bağlıdır. Bu sorunun ciddiyetini gözönünde bulunduran MK'miz, siyasal-örgütsel birlik konusunda ilkeli, samimi ve açık bir davranış içinde olmayı, ulusal kurtuluş cephesi ve birleşik halk cephesine giden yolda stratejik mütefiklerimizi esas alan ilkeli bir yaklaşım içinde olmayı, tüm organ ve üyelerin önüne titizlikle uyulması gereken bir görev olarak koyar; birlik tucarcılığına pirim verilmemesini ve dikkatlerin savaşımın yükseltilmesi üzerinde yoğunlaştırılması gerektiğini önemle vurgular.

Mali sorun, hareketimizin en ciddi sorunlarından biridir. Hatta bir bakıma, diğer birçok sorunun çözümünü belirleyen kilit bir sorundur. Sorunun ciddiyetini kavrayan MK'miz, ilk anda hareketin para ve mal varlığını tespit etti ve sorunu değişik boyutlarıyla tartıştı. Buna uygun olarak öncelikle kısa vadede alınması zorunlu tedbirleri belirledi:

(...)

Mali sorunun köklü çözümlü ise, karşımızda duran önemli bir görevdir. Ve MK'miz, konuya ilişkin yukardaki kısa

vadeli tedbirleri ahrken, esas olarak sorunun bu yönü üzerinde yoğunlaştı. Tüm organ ve üyelerin görüş ve önerilerine de başvurmayı uygun gördü. Alt organlar bu konu üzerinde kafa yormalı, kendi olanakları ölçüsünde araştırmaya yönelmeli ve somut öneriler sunmalıdırlar. Yapılacak öneriler, MK'mizin konuya ilişkin araştırmaları kapsamında değerlendirilecektir.

Mali sorununu çözümlenemeyen bir hareket başarısızlığa mahkumdur. Bunu kavrayan hareketimiz, bu konudaki güçlükleri de mutlaka aşacaktır.

Yoldaşlar!

Buraya kadar söylediklerimizden anlaşıldığı gibi MK'miz, başta kendisi olmak üzere tüm organ ve üyelerin, dolayısıyla hareketimizin önüne somut ve net hedefler koymuştur. Açıktır ki bu, ideolojik-politik hattımızın etkin maddi bir güce dönüştürülmesi yolunda atılmış ciddi ve tarihi bir adımdır. Görev, sözkonusu adımların beraberinde getireceği güçlüklerin göğsülenmesi, sürecin ve sosyal pratiğin istemlerine uygun yeni ve ileri adımlarla kitlelerin alternatif arayışlarına yanıt verilmesidir. Kuşkusuz bu, döne döne vurgulamaya

çalıştığımız nedenlerden ötürü kolay değildir. Ancak doğru bir ideolojik-politik hata sahip olan ve önüne gerçekçi hedefler koyan hareketimiz bunu başaracaktır. Yeter ki, inanc, cesaret ve kararlılığı, yaratıcılık ve atılganlıkla birleştirip yaşamımızın kopmaz bir parçası haline getirelim. Yeter ki, dile kolay gelen bu olguların asgari istemlerine, kişisel ve ailevi yaşamımızı, iş ve çalışma koşullarımızı uyarıyabilelim ve her düzeyde profesyonelleşmeyi geliştirebilelim. Kısacası vatanın kurtuluşu ve örgütümüzün başarısı için sudan ve ateşten geçmeye hazır olalım, canımızdan, malımızdan fedakarlık yapabilelim. Yeter ki, atılan her adımın yarattığı öğretici birikimlerden yararlanmayı bazmedebilelim ve kolektivitelyi örgütlü yaşamımızın bir parçası haline getirebilelim.

Evet yoldaşlar, ülkemiz devriminin ve karşı karşıya bulunduğumuz özel koşulların dayattığı özveride bulunmayı her düzeyde geliştirmek gerekiyor. Örgütün çelikleşmesi de bir bakıma buna bağlıdır. Bunun için ileri, daha ileri atılmalıdır.

Haziran 1986

TSK — Merkez Komitesi

LI KURDISTANA ROHILAT... na makinên rûkurkîrînê girtin. Ev rewş bû sedemê bêkarîtiya pîr, ku jî berî ve hebû li Îranê. Perê Îranê (tumen) çîmeta xwe wendakar, wenda dîke. Jî vê politîka ku tete ajotin, problem ên şer jî ger bî ser ve bête kîrîn, aborîket nav bêçaretîyê, merhela bêkarîyê mezin bû.

Ev problemên ku dî tevahiya Îranê de heyê, li beşên kolonîya Kurdistanê Rohilat de digihe merheleke bûnd. Jî xwe bêkariya problemeke mezin e, jî bo şerê çîrkîrînê ku li hember gelê me tete domandin, dî warê bêkarîyê de hin jî grantîr kîr. Bî zora koçkîrînê, gelê me jî çend buhust erdên xwe jî bûn û dî nav tehlûka birçîbûniyê de man. Mesele hewças fîreh bû, ku êdî, koloniyalîstan jî, jî neçarî hînek rastîyan qebûl kîrîn û gora wan

bî înşeleh û maşellehan ve çarekî jî vê meselê re dibînin.

Dîvê û pêwîst e, ku em careke dîm baş bîzanîbîn, heya ku welatê me dî statuya koloniyê de bîmîne, pêkaniya pêşvebîrîna aborîyê, jî holê rakîrîna bêkarîyê em li wir bîhêlîn, hîndakîrîna bêkarîyê jî, ne mumkun e.

Aborîya dewletên koloniyalîst-kapîtalîst dî nav bêçaretîyê de ye û ev rewş jî çarekera sistemê têt. Koloniyalîst jî vê rê derdîkevin û jî alîkî ve li ser çîna xebatkarên xwe sazûmaneke ked-xwariyê didomînin, ev dî Kurdistanê de bî awakî bêhempa û xedartîr dîkîn. Ev jî, li welatê me ye kolonî, dibe sedemê girankîrîna problemên ku jî koloniyalîstîyê hatiye. Problemên ku li welatê me hene, koloniyalîstîkîrîna çareke jî wan re bîbînin û nabînin.

## KI DÊ BIBE XWEDIYÊ KURDISTANÊ

Mudurê Îranî dibêje, ku "bî plan-program ve em dê çarekî jî bêkarîyê re bîbînin:" ev daxuyani jî gelê me re çet tîstekî nû nîneye. Gelê me jî van plan-programan çî tete çest kîrîn baş dîzane. Plan-programên koloniyalîstan bûye şer jî bo Kurdistanê û dibe jî. Hedefa vê plan-programê, bêtîrîn ked-xwari, zîlm, jî holê rakîrîna gelê me û koçkîrîna gelê me ye.

Berpîrsîyarê Îranê, dî daxuyaniya xwe ya jorîn de, li derekî weha dibêje: "Pêwîst e, hînek li vê heremê (çest Kurdistanê) xwedî derkevin." Belê mudur beg, rastî dibêje. Dîvê hînek li vî gelî û li vî welatî xwedî derkevin. Bê guman ev hînek, ku

dîxwazî, xwedî li Kurdistanê derkevin, ne koloniyalîst in, ev qewet, dê partiya çîna karker a Kurdistanê ku bî ilmê sosyalîzma zamîstî ve bêt xemlandî û jî nav gel derkeve û hurt bibe û hêzên netewiyên dîm yê Kurdistanê ne. Dê li ser vî bîngehî, tekoşîna gelê Kurdistanê bîhînd bibe; ev dê koloniyalîstan û hevalbendên wan yê hîndîrî bî erdê ve dîz bibe û dê gelê me, bîgîhîne serxwebûn û azadîyê, ku ev daxwaz, jî berê ve, ya gelê me ye.

Çareserkîrîna problemên welatê me ku girêdayê koloniyalîzmê ve ye, dê bî tekoşîna ku li ser hîmê derbe lîxîstîna koloniyalîstîyê ve girêdayî ye. Yanî jî bo bêkarî û problemên aborî çaredîtin, encax û encax dî Kurdistanêke serhîxwe û azad de dê hel bibe!

# ORDIYA TIRK A FAŞIST KURDISTANA BAŞÛR BOMBE KIR



DI 15 Ê MEHA TEBAXÊ DE, ORDIYA TIRK A FAŞIST BI FILOYEK FATOMAN KURDISTANA BAŞÛR BOMBE BARAN KIR' BÊ HEJMAR ZAROK, JIN, KAL U PIR KUŞ-TIN. LI KURDISTANA BAKÛR JI OPERASYONÊN GE-LEMPERÎ, BI AWAKE BARBAR TÊN DOMANDIN!

Dî 15 ê meha Tebaxê de, ordiya tirk a faşist û dagirker, bî filoyeke fantomên Ameriki Kurdistanê Başûr (Kurdistanê Iraqê) bombebaran kir. Lî gor ajans û nûçegihanên ( muhabirên) biyani, dî roja 15 ê meha Tebaxê 1986 - an, saet 6.30 yê beyani de filoya fantomên ordiya tirk a faşist û êrişkar, jî tixûbên Tirkiyê 7 mil dûrtir, li herema Heyatê-Şêrvanê bombe barand. Lî herema Şêrvanê meçerên Partî Demokratî Kurdistanî Iraq hebûn. Herema rîzgarkirî ye. Disa li gor ajansên biyani, dî bombebarana fantoman de qasî 200 kesî mîrov hatine kuştin. Jî aliyê din ve serokê Partiya Demokratî Kurdistan Mesût Berzanî, dî derbarê bombebaranê de daxuyanîyek da awira gelempêriya cihanê. Mesût Berzanî, bombebaranê protesto kir û got, ku "jî pêşmêrge kes nehatiye kuştin, lê zerara madi heye, xelkê sivil gelek zarar ditiye."

Dewleta Tirk, ordiya xwe ya dagirker, jî destpêka demsala biharê ve li Kurdistanê xistiye alarmê û êrişê. Ordi-

ya faşist, bû çend hefte ye, ku li Kurdistanê Bakûr, dest bî operasyonên gîştî û heremî kirîye û roj bî roj bî awake hin dijwar operasyonan didomime. Bî taybetî dî 15 meha Tebaxê de ordiya tirk qad û çarçova operasyonan hin jî fireh kir. Lî herma bajarên Çolemergê, Sêrtê, Mêrdînê û li navçe û li gundên wan gelek operasyonên cûrbe-cûr pêk anin û tinn. Operasyonên leşkerî dî erdê û hewa de paralel tîn meşandin. Jî çend heftan vir de ye, ku serokatiya ordiya tirk, li herema Kurdistanê Bakûr rewşa awarte diyar kir. Çûndim û hatina bajar û navçan, bî roj çend saetan heye. Bî şev ketin qedexê ye. Dî tevayiya heremê de emrê lêdanê heye. Kesekî raneweste, leşkerê tirk kare wi gulebaran bike û bukuje. Operasyonên leşkerî wilo fireh bûye, ku êdî jî qad û çarçova Kurdistanê Bakûr tîrnake; jî 70 kilometreyî dûrtir, êrişê axa Kurdistanê Başûr a rîzgar jî dîke.

Iro li Tirkiyê, bûyera rojana ku qala wê dibe, operas-

yon û êrişên ordiya faşist e. Dî derbarê operasyon û erîşan de serokwezîrê Tirkiyê Turgut Özal, serokleşker N. Uruğ û serokê Dewleta Tirk Kenan Evran, Li Çankayayê civiyan. Serokwezîrê serokleşker dî derbarê operasyon û erîşan de Kenan Evren agahdar kirin, daxwaz û pêşniyariyên wi guhdari kirin.

Serokê partiya Sosyal Demokrat (SHP) Erdal İnönü, jî dî derbarê operasyon û bombebaranê de, daxuyanîyek da rojnaman. Erdal İnönü, politika bavê xwe ya şîjadperest, dixwaze bi fen û fûrtan û li ser navê demokrasîyê bîdomime. İnönü, dibêje; "operasyon û erîş dî ci de ye, lê divê dî parlamentoyê de, li ser dozê bihatana peyvandin." Jî ber vê yekê jî rexne lê digre. İnönü, dixwaze, bî vi fêlbaziya bavê xwe dî hîljartîne de zêde dangan bicivine.

Rojnama Tercûman dî hejmarê xwe ya 16 ê Tebaxê de, dî rûpela yekemîn de bî tipên gursî buyara hukmetê û ordiyê dide diyar kirin. Dinvisine ku:

"Ordîyê emr û biryar girt,

ku dî erdê, hewa û dî deryayê de erîşê nav tixûbên dewletên ciran bike. Jî xwe dî vê babetê de dî navbera Tirkiyê û Iraqê de peyman heye."

Gelo çima ordiya tirk weha har û hov bûye? Belê, jî lew re bû çend sal in, ku li Kurdistanê Başûr û li Kurdistanê Rohilat şerê çekdari dom dîke. Niha li Kurdistanê Başûr (Iraqê) rewşa pêşmerge gelek baş e. Roj bî roj axa rîzgar fireh dibe. Lî Kurdistanê Rohilat jî, bî havînê re rewşa pêşmerge geş û xweş dibe. Lî Kurdistanê Bakûr jî her çiqas tekoşîna gelê me çels û jar be jî, lê berxwedanek heye. Bî tekoşîna îdeolojîk-polîtîk re car caran gelê me bî çek jî bersiv dide. Ordiya dagirker û milîsên wê yên xwefiroş darbe dixwin. Jî ber vê yekê tirs û lerz ketîye laşê Dewleta Tirk û ordiya xwe ya dagirker û faşist xistiye erîşê. Lê jiyana Dewleta kolonyalist û ordiya wê gelek kîn e. Bî erîş û bombebaranê tekoşîna neteweyê kurd a jî bo serxwebûn û azadiyê çet nikare bide rawestandin.